

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

№ _____

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

3

YANVAR-MART

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 3
17 aprel 2019-cu il**

2019-cu İLİN YANVAR-MART AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİ

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 18,1 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,0 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,7 faiz, neft sektorunda isə 4,6 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 46,0 faizi sənayedə, 10,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində, 5,5 faizi tikintidə, 2,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,7 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 16,4 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,2 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1835,1 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında 11,5 milyard manatlıq və ya 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,4 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 15,6 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 71,7 faizi mədənçıxarma sektorunda, 22,9 faizi emal sektorunda, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda neft hasilatı 0,4 faiz, əmtəəlik qaz hasilatı isə 36,0 faiz artmışdır.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 85,6 faiz, içkilərin istehsalı 78,8 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 72,4 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 61,4 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 59,3 faiz, mebel istehsalı 58,7 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 44,0 faiz, kağız və karton istehsalı 34,6 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 32,6 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 30,0 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 13,2 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 8,5 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 7,2 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 5,0 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 3,3 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 2,6 faiz artmış, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 13,9 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 15,0 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 22,6 faiz, geyim istehsalı 28,9 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı isə 36,0 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 3,2 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 9,3 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2019-cu il vəziyyətinə 515,4 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında yaz-tarla işləri aparılır və 2019-cu il aprel ayının 1-nə kimi 126,4 min hektar sahədə və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz çox yazlıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 21,5 min hektar sahədə dənli və dənli paxlalı bitkilər (ondan 1,7 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 28,8 min hektar sahədə kartof, 25,9 min hektar sahədə tərəvəz, 3,0 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 3,1 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 2,9 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 40,7 min

hektar sahədə çoxillik otlar və 0,5 min hektar sahədə birillik otlar əkilmişdir.

2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2019-cu ilin birinci rübündə iri buynuzlu mal-qaranın sayı 11,4 min baş azalaraq 2672,7 min baş, qoyun və keçilərin baş sayı 95,5 min baş azalaraq 8563,7 min baş olmuşdur. Bu dövrdə diri çəkiddə 122,9 min ton ət, 467,5 min ton süd, 442,4 milyon ədəd yumurta, 68,3 min ton tərəvəz istehsal olunmuşdur. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ət istehsalı 3,1 faiz, süd istehsalı 2,0 faiz, yumurta istehsalı 1,8 faiz, tərəvəz istehsalı 32,0 faiz artmışdır.

2018-ci ilin birinci rübü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 3,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları istehsalı 24,7 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalı isə 2,8 faiz artmışdır.

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında **əsas kapitala** 2699,7 milyon manat məbləğində, yaxud 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,0 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 6,0 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 1735,9 milyon manatı və ya 64,3 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 712,9 milyon manatı (26,4 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 250,9 milyon manatı (9,3 faizi) isə ümumi sahəsi 420,0 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1817,0 milyon manatını və ya 67,3 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1909,4 milyon manatı və ya 70,7 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında 50,9 milyon ton yük, 460,7 milyon sərnişin daşınmışdır. 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 2,1 faiz, sərnişin daşınması isə 1,3 faiz artmışdır. Yüklərin 59,3 faizi avtomobil, 30,7 faizi boru kəməri, 6,9 faizi dəmir yolu, 3,0 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 87,7 faizi avtomobil, 12,1 faizi metro, qalanları isə hava və dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 463,5 milyon manatlıq xidmətlərin 71,5 faizi əhaliyə aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi dəyər ifadəsində 7,6 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 8843,1 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 2092,6 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,7 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 0,8 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 4472,1 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 4371,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə alınmaqla 2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 5121,2 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 2955,4 milyon dollarını və ya 57,7 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 2165,8 milyon dollarını (42,3 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 789,6 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2018-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 13,0 faiz, o cümlədən idxal 49,1 faiz artmış, ixrac 4,0 faiz azalmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 6,1 faiz, o cümlədən ixrac 0,1 faiz, idxal 18,7 faiz artmışdır.

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2018-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən faktiki qiymətlərlə 16,5 faiz, real ifadədə isə 10,3 faiz artaraq 281,6 milyon dollar təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 2,1 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri 1,5 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 1,2 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 3,6 faiz artmışdır.

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında muzzla işləyənlərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,6 faiz artaraq 554,9 manat təşkil etmişdir.

2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 5,5 faiz artaraq 12590,6 milyon manat təşkil etmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında **dövlət büdcəsinə** 5439,7 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 5035,9 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 403,8 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2019-cu il mart ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 12974,6 milyon manat təşkil etmiş, onun 10379,6 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 12,2 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2019-cu il mart ayının 1-nə 8213,9 milyon manat təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata, 1 Avroya –1,93 manata, 100 Rusiya rubluna –2,58 manata bərabər olmuşdur.

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında **əhalinin sayı** 13204 nəfər və ya 0,1 faiz artaraq 2019-cu il mart ayının 1-i vəziyyətinə 9994661 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2019-cu ilin yanvar-mart ayları, faktiki	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat o cümlədən qeyri-neft ÜDM	18 111,7 10 363,1	103,0 101,7	102,3 102,9
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	1 835,1	102,1	101,4
Sənaye məhsulu, milyon manat o cümlədən qeyri-neft sənayesi	11 511,8 2 605,7	104,4 115,6	102,0 109,9
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat o cümlədən qeyri-neft sektoruna ondan qeyri-neft sənayesinə	2 699,7 1 604,9 227,0	91,0 106,0 83,2	84,7 141,2 171,9
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat o cümlədən: bitkiçilik heyvandarlıq	894,2 36,5 857,7	103,6 124,7 102,8	104,2 163,2 102,8
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	50,9	102,1	100,7
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	460,7	101,3	101,5
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	463,5	107,6	113,2
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	8 843,1	102,7	102,6
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	2 092,6	100,8	101,7
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	5 439,7	119,2	127,1
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	5 035,9	114,2	112,7
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	403,8	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	12 590,6	105,5	109,8
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	1 275,7	104,6	108,8

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2019-cu il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	8 213,9	106,0	109,1
Kredit qoyuluşları, 2019-cu il 01 mart vəziyyətinə, milyon manat	12 974,6	112,2	72,8
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 581,0	93,0	109,3
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	554,9*	108,6**	102,2***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	102,1	104,0
Əhalinin sayı, 2019-cu il 01 mart vəziyyətinə, min nəfər	9 994,7	100,8	100,9
Xarici ticarət dövriyyəsi¹⁾, mlyn. ABŞ \$			
faktiki qiymətlərlə	5 121,2*	113,0**	134,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	106,1**	108,1***
o cümlədən: ixrac			
faktiki qiymətlərlə	2 955,4*	96,0**	128,2***
müqayisəli qiymətlərlə	x	100,1**	108,7***
ondan qeyri-neft ixracı			
faktiki qiymətlərlə	281,6*	116,5**	137,3***
müqayisəli qiymətlərlə	x	110,3**	135,8***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	2 165,8*	149,1**	148,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	118,7**	106,7***

Qeyd:

* 2019-cu ilin yanvar-fevral ayları

** 2019-cu ilin yanvar-fevral ayları 2018-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən.

*** 2018-ci ilin yanvar-fevral ayları 2017-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında ölkədə ümumi daxili məhsul istehsalı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,0 faiz artaraq 18111,7 milyon manat təşkil etmişdir.

İqtisadiyyatın neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 4,6 faiz, qeyri-neft sektorunda isə 1,7 faiz artmışdır.

ÜDM-in 46,0 faizi sənayedə, 10,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində, 5,5 faizi tikintidə, 2,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,7 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 16,4 faizi digər sahələrdə istehsal edilmiş, məhsula və idxala xalis vergilər isə ÜDM-in 8,2 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1835,1 manata bərabər olmuşdur.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-mart		2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
	2019	2018*	
Ümumi Daxili Məhsul	18111,7	17654,0	103,0
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	511,7	470,5	103,6
Sənaye	8333,5	8287,6	105,7
o cümlədən:			
mədənçıxarma sənayesi	7200,9	7241,7	104,7
emal sənayesi	885,7	811,6	115,4
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	215,1	203,5	103,2
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	31,8	30,8	109,3
Tikinti	990,5	1111,3	86,2
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	1851,5	1777,9	102,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1188,8	1169,6	103,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	472,8	455,3	102,4
İnformasiya və rabitə	306,2	284,5	107,6
Digər sahələr	2967,1	2760,0	101,3
Məhsula və idxala xalis vergilər	1489,6	1337,3	102,0
ÜDM-in deflyatoru	99,6	x	x

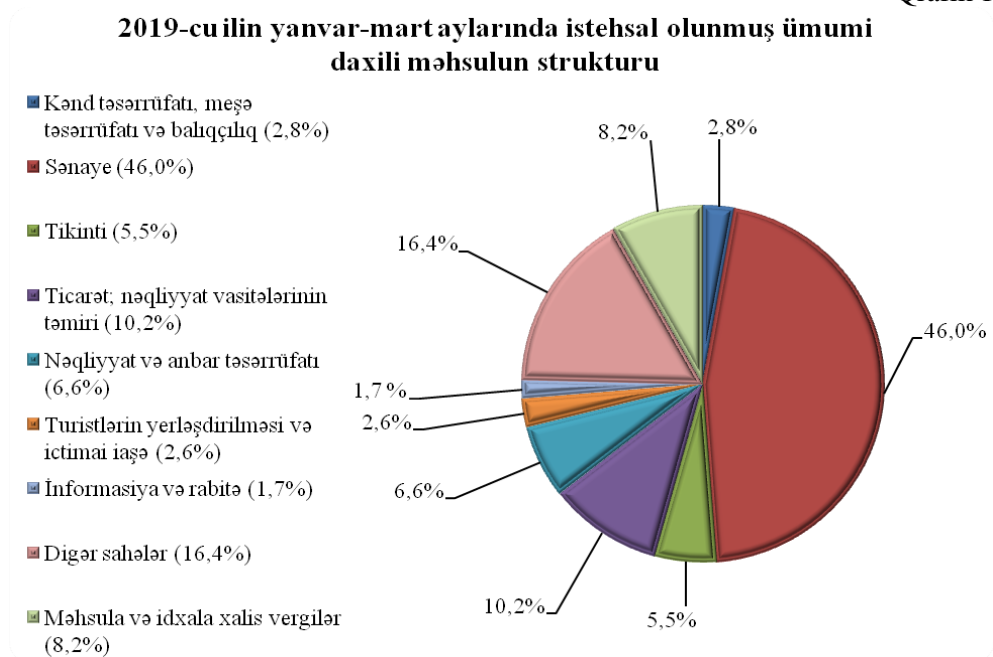
*) 2018-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

	Yanvar-mart		2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
	2019	2018*	
Ümumi Daxili Məhsul	18111,7	17654,0	103,0
o cümlədən:			
neft sektoru	7748,6	7779,1	104,6
qeyri-neft sektoru	10363,1	9874,9	101,7

*) 2018-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

Sənaye

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 4,4 faiz artaraq 11,5 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda istehsal əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 15,6 faiz, neft sektorunda isə 2,9 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 71,7 faizi mədənçıxarma, 22,9 faizi emal, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 81,4 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 91,5 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 8,5 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2018-ci il</u>		
Yanvar	102,6	101,5
Fevral	89,9	101,4
Mart	104,9	102,0
Aprel	98,8	100,9
May	110,8	100,7
İyun	100,6	101,0
İyul	95,4	100,7
Avqust	99,5	101,9
Sentyabr	94,1	102,0
Oktyabr	95,3	101,5
Noyabr	106,9	101,4
Dekabr	103,8	101,5
<u>2019-cu il</u>		
Yanvar	104,4	103,4
Fevral	92,1	104,6
Mart	103,1	104,4

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı 59,4 faiz, qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı 17,2 faiz, istehsal vasitələrinin istehsalı 11,5 faiz, enerji məhsullarının istehsalı 4,2 faiz artmış, aralıq istehlak məhsullarının istehsalı isə 0,9 faiz azalmışdır.

Cədvəl 5

	2019-cu ilin mart ayı 2018-ci ilin mart ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar- mart ayları 2018-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye -cəmi	103,3	104,4
Aralıq istehlak məhsullarının istehsalı	95,5	99,1
Uzunmüddətli istifadədə olan istehlak mallarının istehsalı	147,7	159,4
Qısamüddətli istifadədə olan malların istehsalı	108,5	117,2
İstehsal vasitələrinin istehsalı	85,1	111,5
Enerji məhsullarının istehsalı	104,5	104,2

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 aprel 2019-cu il vəziyyətinə 515,4 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 0,6 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasının, 53,2 faizi Bakı, 7,5 faizi Sumqayıt, 6,6 faizi Gəncə, 4,3 faizi Şirvan, 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 61,7 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 8,3 milyard manat olmaqla, əvvəlki ilin yanvar-mart aylarına nisbətən 2,9 faiz artmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin əmtəəlik hasilatı 9,7 milyon ton, əmtəəlik təbii qazın hasilatı isə 6,0 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı 0,4 faiz, qaz hasilatı isə 36,0 faiz artmışdır.

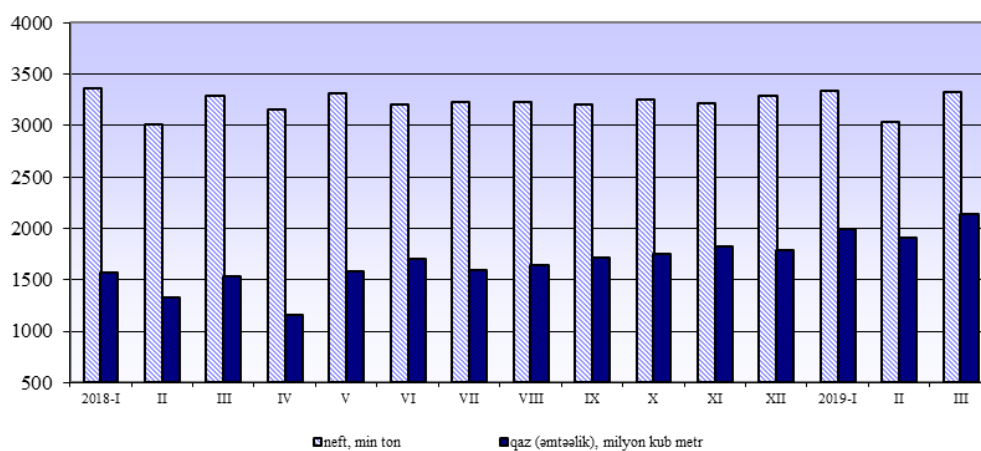
Cədvəl 6

**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsul növləri**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	9 693,6	100,0	236,8
ondan əmtəəlik	9 681,3	100,4	236,8
Təbii qaz, milyon kub metr	9 074,2	127,0	-
ondan əmtəəlik	6 041,5	136,0	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Mis filizləri və konsentratları, ton	511,8	2,0 d.	508,8
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	2 024,0	119,0	379,4
o cümlədən : qızıl	915,9	61,9	140,6
gümüş	1 108,1	5,0 d.	238,8
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	173,6	101,8	8,8
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	63,6	149,6	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	104,0	30,3	4,9
Duz, ton	14 113,3	110,1	52,0
ondan əmtəəlik	866,0	83,8	52,0
Bentonit, min ton	86,3	3,0 d.	171,4
ondan əmtəəlik	83,4	3,5 d.	171,4
Gips və anhidrit, ton	36 532,8	78,7	10 328,6

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-mart aylarında 2 634,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 7

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2018-ci il		
Yanvar	101,7	102,7
Yanvar-fevral	99,6	99,9
Yanvar-mart	104,3	106,9
Yanvar-aprel	105,3	108,0
Yanvar-may	106,1	109,0
Yanvar-iyun	108,6	111,8
Yanvar-iyul	109,4	113,7
Yanvar-avqust	111,9	114,2
Yanvar-sentyabr	112,1	113,5
Yanvar-oktyabr	110,1	112,5
Yanvar-noyabr	107,6	110,6
Yanvar-dekabr	108,0	110,8

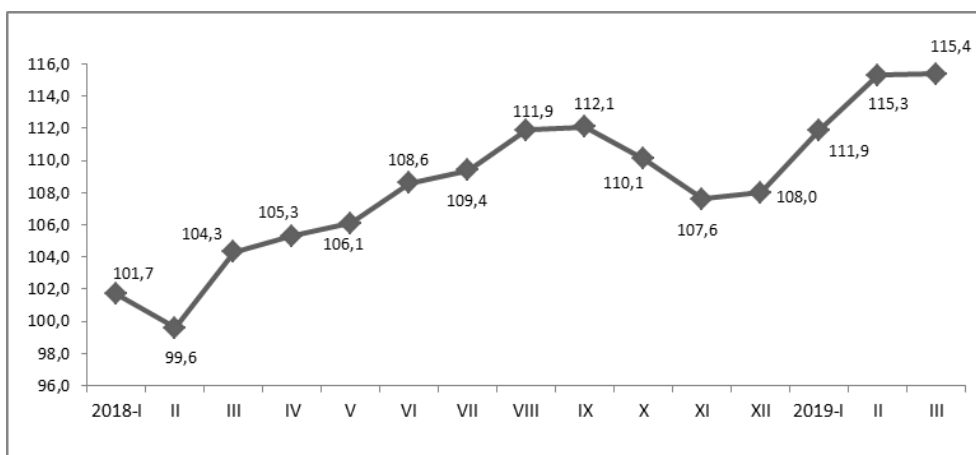
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2019-cu il		
Yanvar	111,9	120,3
Yanvar-fevral	115,3	122,6
Yanvar-mart	115,4	122,2

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 8

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, min manat*	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi	2 634 701,4	115,4
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	920 428,4	126,8
içki istehsalı	76 111,1	178,8
tütün məmulatlarının istehsalı	24 065,7	107,2
toxuculuq sənayesi	91 757,5	161,4
geyim istehsalı	10 791,2	71,1

REAL SEKTOR

...ardı

Fəaliyyət növlərinin adı	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, min manat*	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	4 405,5	64,0
məbeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	3 377,3	172,4
kağız və karton istehsalı	21 876,1	134,6
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	24 414,0	103,3
neft məhsullarının istehsalı	735 116,2	101,4
kimya sənayesi	140 534,1	132,6
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	261,1	144,0
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	108 869,6	159,3
tikinti materiallarının istehsalı	121 294,2	108,5
metallurgiya sənayesi	100 580,8	86,1
hazır metal məmulatlarının istehsalı	30 362,7	77,4
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	12 461,7	105,0
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	33 204,6	85,0
maşın və avadanlıqların istehsalı	32 646,8	113,2
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	19 293,6	185,6
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	1 750,1	102,6
mebellərin istehsalı	14 575,1	158,7
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	5 546,9	151,6
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	100 977,1	130,0

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə içki istehsalında 78,8 faiz, qida məhsullarının istehsalında 26,8 faiz, bütün məmulatlarının istehsalında isə 7,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından qənd və şəkər tozu istehsalı 8,6 dəfə, duru bitki yağlarının istehsalı 7,8 faiz, cəm və

marmeladların istehsalı 6,5 faiz, üzlü süd istehsalı 2,8 faiz, araq istehsalı 6,8 dəfə, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 23,4 faiz artmışdır.

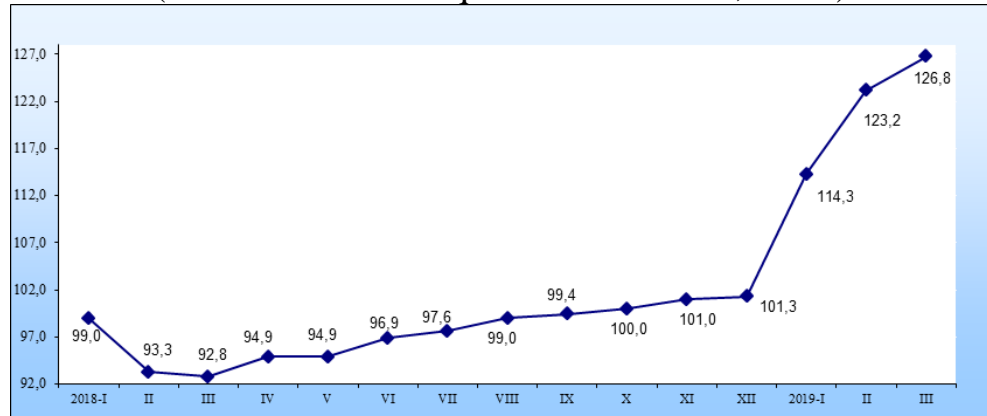
Cədvəl 9

**Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının
istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
<u>2018-ci il</u>			
Yanvar	99,0	75,2	2,8 d.
Yanvar-fevral	93,3	81,0	3,4 d.
Yanvar-mart	92,8	96,9	2,8 d.
Yanvar-aprel	94,9	96,4	2,7 d.
Yanvar-may	94,9	95,5	2,6 d.
Yanvar-iyun	96,9	105,6	3,4 d.
Yanvar-iyul	97,6	109,0	2,9 d.
Yanvar-avqust	99,0	109,3	2,6 d.
Yanvar-sentyabr	99,4	111,4	2,5 d.
Yanvar-oktyabr	100,0	110,6	2,5 d.
Yanvar-noyabr	101,0	108,3	2,2 d.
Yanvar-dekabr	101,3	112,2	2,7 d.
<u>2019-cu il</u>			
Yanvar	114,3	148,9	66,5
Yanvar-fevral	123,2	163,4	67,9
Yanvar-mart	126,8	178,8	107,2

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 10

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	79,9	102,7	-
Kolbasa məmulatları, ton	1 975,4	133,5	3,7
Üzlü süd, min ton	236,3	102,8	-
Qaymaq və xama, ton	1 189,2	100,2	-
Pendir və kəsmik, ton	12 753,1	102,1	53,8
Kərə yağı, ton	5 866,1	99,6	5,7
Cem və marmeladlar, ton	19 225,7	106,5	7 494,4
Duru bitki yağları, ton	13 113,4	107,8	3 040,1
Margarin, ton	11 170,7	96,1	397,8
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	13,6	111,5	0,9
Qənd və şəkər tozu, min ton	58,3	8,6 d.	14,1
Çörək və çörək-bulka məmulatları, min ton	314,1	101,7	-

...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	0,3	-	3,0
Araq, min dkl	727,5	6,8 d.	92,9
Brendi (konyak), min dkl	8,4	2,7 d.	13,6
Üzüm şərabı, min dkl	121,6	23,2	1 051,0
Pivə, min dkl	667,2	113,4	137,0
Likörlər, min dkl	66,6	3,2 d.	63,9
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	4 103,3	123,4	478,4
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1 513,5	144,5	877,0
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	605,3	87,9	1,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 107,0 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 61,4 faiz artım, geyim istehsalında 28,9 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında isə 36,0 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 11

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən
məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində
indekslərin dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2018-ci il			
Yanvar	173,9	47,7	3,2 d.
Yanvar-fevral	165,8	51,7	4,7 d.
Yanvar-mart	153,2	74,8	185,1
Yanvar-aprel	162,6	112,0	191,4
Yanvar-may	161,4	111,4	195,6

REAL SEKTOR

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-iyun	164,1	110,3	156,9
Yanvar-iyul	164,2	100,7	154,4
Yanvar-avqust	163,0	100,5	154,0
Yanvar-sentyabr	153,3	101,6	142,7
Yanvar-oktyabr	148,8	100,0	135,6
Yanvar-noyabr	142,4	97,9	128,3
Yanvar-dekabr	142,4	98,3	123,3
2019-cu il			
Yanvar	156,9	67,7	101,5
Yanvar-fevral	149,6	72,9	60,2
Yanvar-mart	161,4	71,1	64,0

Cədvəl 12

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	33 127,2	153,7	19 278,6
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	4 334,9	117,7	2 660,8
Pambıq iplik, ton	10 213,5	2,1 d.	2 700,6
ondan əmtəlik	10 213,5	2,1 d.	2 700,6
Pambıq yataq ağırları, min ədəd	122,4	10,1 d.	6,7
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	798,3	4,3 d.	2 472,7
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	19,5	76,5	0,9
Alt trikotaj, min ədəd	155,7	2,1 d.	30,9
Corab məmulatları, min cüt	533,0	159,2	19,0
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat və peşə komplektləri, min ədəd	95,7	9,5 d.	2,0

...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kişi və ya oğlanlar üçün pambıqdan və ya kimyəvi liflərdən hazırlanan istehsalat pencəkləri və bleyzerləri, ədəd	300	0,6	4 370
Qadın və ya qızlar üçün kostyum və komplektlər, ədəd	762	43,8	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	11,4	91,9	140,0
Aşılانmış xəz dərilər, min kv.m	0,9	2,4	0,9
Ayaqqabı, min cüt	55,4	128,5	24,3

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 735,1 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 1,4 faiz artmışdır. Neft məhsullarından avtomobil benzininin istehsalı 1,6 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı 8,6 faiz azalmış, dizel yanacağının, ağ neftin, neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzinin istehsalı artmışdır.

Cədvəl 13

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	302,8	98,4	79,9
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	78,8	136,8	-
Ağ neft, min ton	154,2	109,8	54,4
Dizel yanacağı, min ton	515,6	105,9	76,9
Yanacaq mazutu, min ton	18,0	91,4	9,7
Sürtkü yağları, min ton	4,9	94,2	13,3
Neft bitumu, min ton	39,4	67,0	23,8
Neft koksu, min ton	61,2	96,2	30,2

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 249,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 59,3 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında 44,0 faiz, kimya sənayesində isə 32,6 faiz artmışdır.

Əsas kimya məhsullarından lak-boya məmulatlarının istehsalı 2,0 dəfə, propilen istehsalı 83,5 faiz, etilen istehsalı 20,6 faiz, yod istehsalı 20,1 faiz, polietilen istehsalı 14,2 faiz artmışdır. Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı 13,5 faiz, plastik boruların istehsalı 15,3 dəfə, bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qolların istehsalı 9,6 faiz artmışdır.

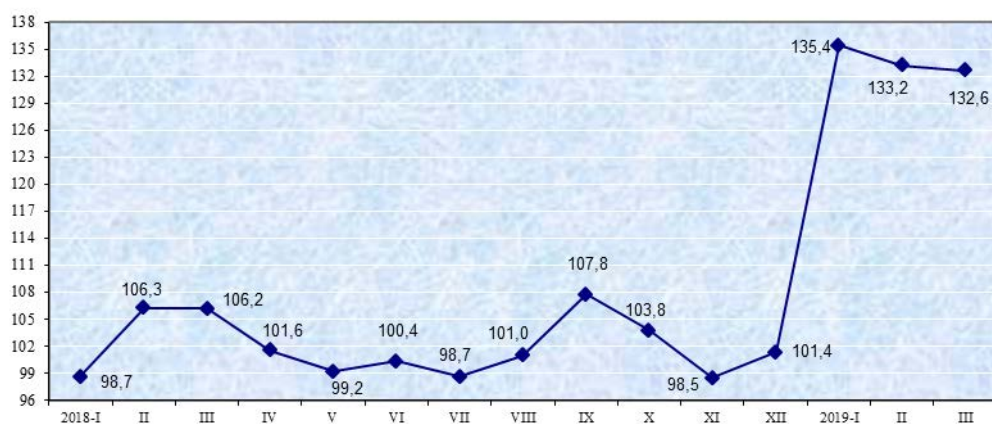
Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2018-ci il			
Yanvar	98,7	3,1 d.	71,7
Yanvar-fevral	106,3	2,0 d.	55,1
Yanvar-mart	106,2	78,1	59,5
Yanvar-aprel	101,6	78,0	66,9
Yanvar-may	99,2	103,7	71,7
Yanvar-iyun	100,4	100,3	80,7
Yanvar-iyul	98,7	101,2	88,0
Yanvar-avqust	101,0	120,2	90,4
Yanvar-sentyabr	107,8	96,4	97,2
Yanvar-oktyabr	103,8	87,1	100,1
Yanvar-noyabr	98,5	82,9	106,2
Yanvar-dekabr	101,4	84,9	114,0
2019-cu il			
Yanvar	135,4	75,6	163,3
Yanvar-fevral	133,2	126,8	164,0
Yanvar-mart	132,6	144,0	159,3

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

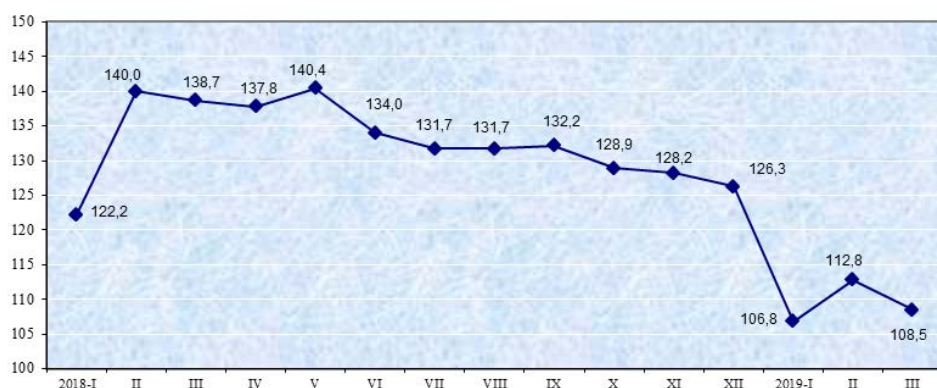
Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	5 581,2	88,4	77,8
ondan əmtəəlik	182,9	20,0	77,8
Yod, ton	47,9	120,1	7,9
Oksigen, min kub m	784,0	80,5	42,5
ondan əmtəəlik	766,3	82,4	42,5
Propilen, min ton	29,5	183,5	4,1
ondan əmtəəlik	29,4	2,4 d.	4,1
Polietilen, min ton	33,5	114,2	4,8
Etilen, min ton	36,4	120,6	-
Metanol (metil spirti), min ton	69,0	5,1 d.	12,0
Lak-boya məmulatları, ton	5 065,9	2,0 d.	1 278,0
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	4 090,4	121,4	114,6

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	1 552,0	72,8	3 887,2
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	608,1	109,6	131,0
Məsəməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	250,0	113,5	-
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	2 047,8	2,4 d.	3 970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	188,6	15,3 d.	170,2
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	9,0	66,2	27,4
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	125,1	117,8	224,0

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 8,5 faiz artaraq 121,3 milyon manat təşkil etmişdir. Tikinti kərpicinin istehsalı 60,7 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 52,7 faiz, sementin istehsalı 21,6 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 7,8 faiz artmış, tikinti gipsinin istehsalı 57,3 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 56,8 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 16

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	704,7	121,6	91,3
Tikinti gipsi, min ton	1,4	42,7	2,1
ondan əmtəlik	1,4	105,0	2,1
Tikinti əhəngi, min ton	10,1	147,7	2,2
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	33,6	197,5	28,6
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	9,9	43,2	5,2
Asfalt, min ton	37,2	2,1 d.	-
Tikinti kərpic, min kub metr	94,8	160,7	17,5
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	283,5	107,8	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	4 041,3	151,3	358,5

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-mart aylarında 130,9 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 13,9 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 22,6 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Dövr ərzində sahə üzrə 3 500 ton (80,9 faiz çox) qara metallardan sair konstruksiyalar, 10,3 ton (42,2 faiz çox) emal edilməmiş alüminium ərintiləri istehsal edilmişdir.

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
<u>2018-ci il</u>		
Yanvar	96,2	181,5
Yanvar-fevral	90,0	167,0
Yanvar-mart	111,5	246,4
Yanvar-aprel	114,2	219,9
Yanvar-may	118,4	204,1
Yanvar-iyun	115,0	164,1
Yanvar-iyul	114,3	128,2
Yanvar-avqust	113,4	118,2
Yanvar-sentyabr	115,7	107,4
Yanvar-oktyabr	113,3	98,8
Yanvar-noyabr	116,3	75,1
Yanvar-dekabr	111,4	72,6
<u>2019-cu il</u>		
Yanvar	83,9	74,6
Yanvar-fevral	91,1	87,6
Yanvar-mart	86,1	77,4

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Polad tökmə, min ton	85,0	97,7	2,3
Armatür, min ton	70,2	99,2	16,5
Polad borular, min ton	3,1	22,7	-
Paslanmayan poladdan dəstə şəklində katankalar (girdə çubuqlar), ton	1 355,3	52,1	557,0
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	10,3	142,2	13,0
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	132,4	80,0	187,2
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan yığma tikinti konstruksiyaları, min manat	3 274,0	106,3	98,2
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	3 500,0	180,9	5 469,9
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	690,1	12,4	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 45,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 5,0 faiz artmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 15,0 faiz azalmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatların istehsalı 72,6 faiz artmış, 1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 49,1 faiz, məişət soyuducularının istehsalı 9,4 faiz azalmışdır.

Cədvəl 19

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2018-ci il		
Yanvar	76,8	77,7
Yanvar-fevral	93,9	143,4
Yanvar-mart	81,7	137,4
Yanvar-aprel	93,9	198,5
Yanvar-may	94,3	196,2
Yanvar-iyun	89,4	184,1
Yanvar-iyul	89,3	303,8
Yanvar-avqust	90,4	298,9
Yanvar-sentyabr	89,9	252,3
Yanvar-oktyabr	95,3	244,7
Yanvar-noyabr	90,3	212,2
Yanvar-dekabr	97,5	246,4
2019-cu il		
Yanvar	137,1	125,9
Yanvar-fevral	137,8	76,0
Yanvar-mart	105,0	85,0

Cədvəl 20

**Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Mayelərin məsrəfi və ya səviyyəsinin ölçülməsi, yoxlanması üçün cihazlar, ədəd	24 630	147,5	50
Avtomatik tənzimləmə və idarəetmə üçün cihaz və aparatlar, ədəd	1 548	172,6	90

...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	3 600	120,0	831
Elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələri, ədəd	7 632	24,3	-
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	382,1	50,1	3 343,8
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	203,6	50,9	4 076,3
Məişət soyuducuları, ədəd	250	90,6	804

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 53,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 85,6 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 13,2 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 2,6 faiz artmışdır. Dövr ərzində 313 ədəd traktor, 283 ədəd minik avtomobili istehsal olunmuş, fəvvarə armaturunun istehsalı 46,7 faiz, ştanqlı quyu nasoslarının istehsalı 46,1 faiz, mancanaq dəzgahlarının istehsalı 8,8 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2018-ci il			
Yanvar	71,0	-	32,9
Yanvar-fevral	72,5	-	27,3
Yanvar-mart	127,2	-	33,9
Yanvar-aprel	94,4	8,8 d.	36,0
Yanvar-may	90,1	16,1 d.	37,5
Yanvar-iyun	93,3	16,6 d.	37,3
Yanvar-iyul	84,8	31,3 d.	37,6
Yanvar-avqust	84,0	32,0 d.	38,3
Yanvar-sentyabr	86,8	27,4 d.	36,0
Yanvar-oktyabr	82,3	26,5 d.	34,4
Yanvar-noyabr	75,6	29,1 d.	33,3
Yanvar-dekabr	80,9	31,0 d.	32,7
2019-cu il			
Yanvar	2,1 d.	2,9 d.	111,9
Yanvar-fevral	180,8	3,0 d.	95,5
Yanvar-mart	113,2	185,6	102,6

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobillərin istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin
buraxılışı**

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	48,6	146,7	5,8
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	1 420	146,1	293
Mancanaq dəzgahları, ədəd	149	108,8	63
Maye üçün nasoslar, maye qaldırıcıları, ədəd	322	124,3	160

...ardı

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Odsöndürənlər, ədəd	3 180	100,6	-
Traktorlar, ədəd	313	69,7	88
Minik avtomobilləri, ədəd	283	-	189

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 552,2 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,2 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 9,3 faiz artaraq 71,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 23

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi
və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və
emalı sektorlarında məhsul buraxılışı**

Fəaliyyət növlərinin adı	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	552,2	103,2
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	71,9	109,3

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.04.2019-cu il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt- saat	6 340,5	103,5	-
ondan əmtəəlik	6 113,8	103,7	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	295,0	89,0	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	5 778,8	104,1	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	31,8	8,4 d.	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	8,2	110,8	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	107,1	116,0	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 2699,7 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,0 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi isə 6,0 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 1735,9 milyon manatı və ya 64,3 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 712,9 milyon manatı (26,4 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 250,9 milyon manatı (9,3 faizi) isə ümumi sahəsi 420,0 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 39,5 faizi dövlət, 60,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 70,7 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 67,3 faizini təşkil etmişdir.

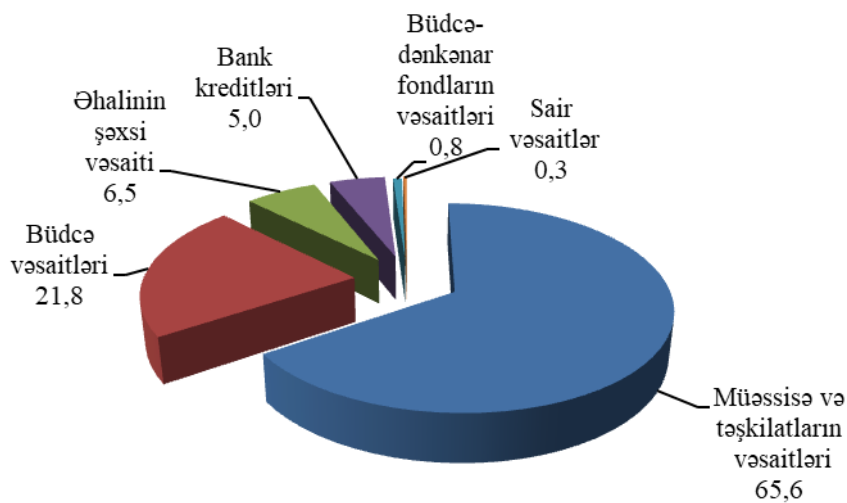
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 1771,9 milyon manat, bank kreditləri 133,6 milyon manat, büdcə vəsaitləri 587,5 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 21,0 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 176,7 milyon manat, sair vəsaitlər 9,0 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2699,7	91,0	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	1771,9	98,9	65,6
Bank kreditləri	133,6	33,0	5,0
Büdcə vəsaitləri	587,5	102,0	21,8
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	21,0	119,7	0,8
Əhəlinin şəxsi vəsaiti	176,7	109,1	6,5
Sair vəsaitlər	9,0	58,9	0,3

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 49,0 faizi sənaye, 21,5 faizi tikinti, 15,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,9 faizi təhsil, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, hər birində 0,9 faiz olmaqla peşə, elmi və texniki fəaliyyət, səhiyyə, 0,8 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,5 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, 0,4 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, hər birində 0,1 faiz olmaqla maliyyə və sığorta fəaliyyəti, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	2699,7	91,0	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	86,0	145,6	3,2
Sənaye	1321,8	76,6	49,0
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	1064,3	75,1	39,5
Emal sənayesi	95,3	103,7	3,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	105,2	195,6	3,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	57,0	34,7	2,1
Tikinti	579,0	95,2	21,5
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	250,9	136,6	9,3
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	10,9	151,9	0,4

REAL SEKTOR

...ardı

İqtisadiyyatın sahələri	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	412,1	117,1	15,3
o cümlədən:			
nəqliyyat	411,9	117,2	15,3
poçt və kuryer fəaliyyəti	0,2	22,4	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	33,0	3,6 d.	1,2
İnformasiya və rabitə	48,0	101,9	1,8
ondan rabitə	47,6	104,0	1,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1,6	179,2	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	-	-	-
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	25,4	8,3 d.	0,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	22,7	2,9 d.	0,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	65,8	70,9	2,4
Təhsil	51,8	15,2 d.	1,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	23,6	83,1	0,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	3,4	22,8	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	14,6	2,4 d.	0,5

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında neft sektoruna 1094,8 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 1604,9 milyon manatlıq vəsaitin 227,0 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,4 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft və qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft sektoru		Qeyri-neft sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	362,0	41,7	506,7	58,3
Fevral	358,9	42,6	483,6	57,4
Mart	373,9	37,8	614,6	62,2

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında Bakı şəhərində Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin Əmlak Xidmətləri Məkanı, Sumqayıt şəhərində “SOCAR karbamid” zavodu, Polietilen zavodu, Beyləqan rayonunda Olimpiya İdman Kompleksi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Kəbirli - Eyvazalılar - Birinci Aşıqlı - Əlinəzərli və Mingəçevir - Stansiya Mingəçevir - Bəhrəmtəpə - Beyləqan avtomobil yolları, bunlardan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikasında 1170 şagird yerlik 2 ümumtəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, bir növbədə gəlişlərin sayı 35 nəfər olan 2 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, Şəmkir rayonunda 260 çarpayılıq xəstəxana və s. mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 882,7 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	578,2	66,6	290,5	33,4
Fevral	586,8	69,6	255,7	30,4
Mart	652,0	66,0	336,5	34,0

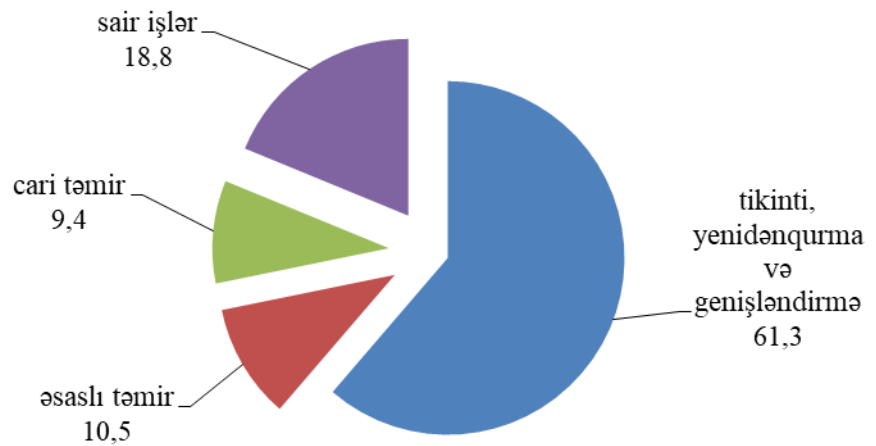
Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 801,3 milyon manatı (90,8 faizi) Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, İsveçrə, ABŞ, Malayziya, Yaponiya,

Çexiya, İran, Rusiya və Norveç sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 61,3 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 10,5 faizini əsaslı təmir, 9,4 faizini cari təmir, 18,8 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 83,6 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

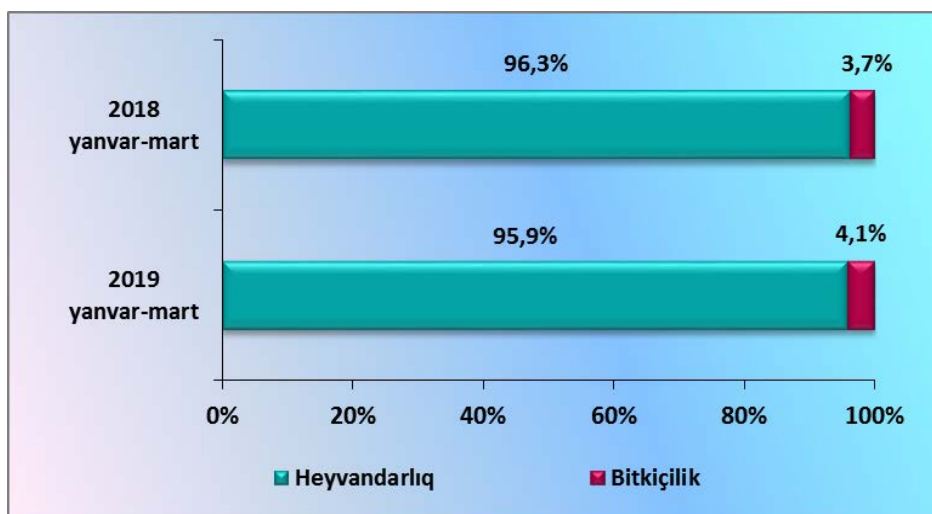

Kənd təsərrüfatı

2019-cu ilin yanvar-mart ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 894,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 857,7 milyon manatı heyvandarlıq, 36,5 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 3,6 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,8 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 24,7 faiz artmışdır.

Cədvəl 29

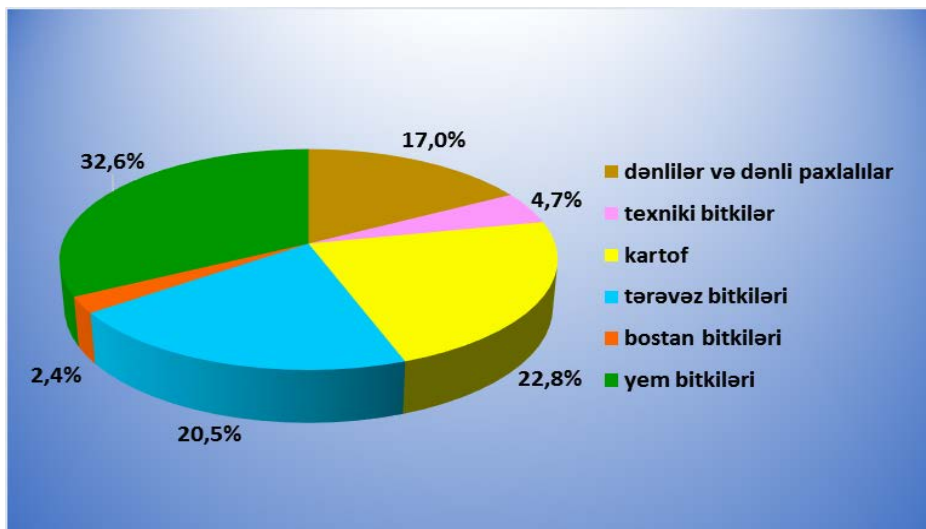
Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2018-ci il			
Yanvar	104,3	103,6	133,5
Yanvar-fevral	103,4	102,6	143,8
Yanvar-mart	104,2	102,8	163,2
Yanvar-aprel	103,5	102,6	120,2
Yanvar-may	108,5	102,5	152,0
Yanvar-iyun	107,6	102,5	114,6
Yanvar-iyul	106,5	102,5	111,0
Yanvar-avqust	104,2	102,6	105,8
Yanvar-sentyabr	104,3	102,7	105,8
Yanvar-oktyabr	105,0	102,6	107,4
Yanvar-noyabr	104,6	102,7	106,6
Yanvar-dekabr	104,6	102,7	106,8
2019-cu il			
Yanvar	102,4	101,2	143,6
Yanvar-fevral	103,6	102,5	143,7
Yanvar-mart	103,6	102,8	124,7

Bitkiçilik. Respublikada yaz-tarla işləri aparılır və 2019-cu il aprel ayının 1-nə kimi 126,4 min hektar sahədə və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,4 faiz çox yazlıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Bu dövrdə 21,5 min hektar sahədə dənilər və dənli paxlalı bitkilər (ondan 1,7 min hektarı dən üçün qarğıdalı), 28,8 min hektar sahədə kartof, 25,9 min hektar sahədə tərəvəz, 3,0 min hektar sahədə bostan bitkiləri, 3,1 min hektar sahədə şəkər çuğunduru, 2,9 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 40,7 min hektar sahədə çoxillik otlar və 0,5 min hektar sahədə birillik otlar əkilməmişdir.

Qrafik 10

Yazlıq bitkilərin əkin sahəsinin quruluşu

Yazlıq bitkilərin əkini

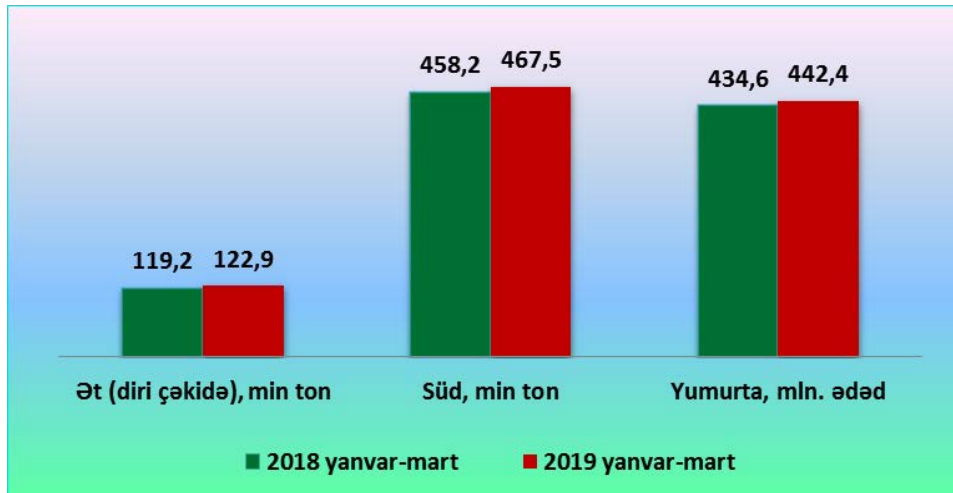
	Yanvar-mart		hektar
	2019	2018	2019-cu il 2018-ci ilə nisbətən %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilmişdir	126 447,2	114 540,3	110,4
Dənlilər və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	19 838,8	14 611,2	135,8
onlardan:			
buğda	7 184,0	596,5	12,0 dəfə
vələmir	4 649,6	3 312,6	140,4
Qarğıdalı	1 696,4	1 312,1	129,3
Pambıq	-	61,0	-
Dən üçün günəbaxan	2 865,5	2 077,5	137,9
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	3 093,9	5 008,5	61,8
Kartof	28 809,1	28 139,4	102,4
Tərəvəz	25 915,8	25 814,1	100,4
Bostan bitkiləri	3 004,8	2 379,0	126,3
Birillik otlar	543,6	396,0	137,3
Çoxillik otlar	40 663,3	34 551,2	117,7
Sair yazlıq bitkilər	16,0	190,3	8,4

Təsərrüfatlarda yanvar-mart aylarında 68,3 min ton və yaxud keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 32,0 faiz çox tərəvəz məhsulları istehsal edilmişdir.

Heyvandarlıq. 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında quş əti də daxil olmaqla diri çəkiddə 122,9 min ton ət, 467,5 min ton süd, 442,4 milyon ədəd yumurta istehsal edilmiş, 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən ət istehsalı 3,1 faiz, süd istehsalı 2,0 faiz, yumurta istehsalı 1,8 faiz artmışdır.

Qrafik 11

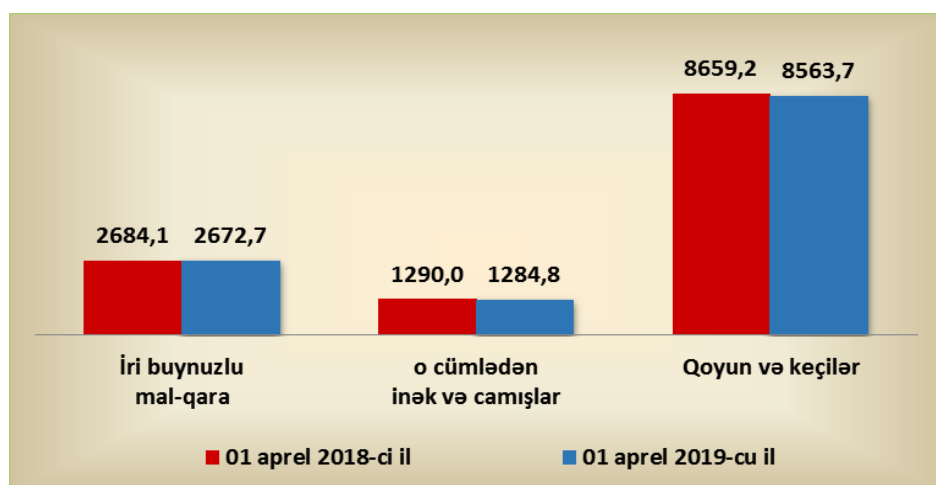
Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

2019-cu il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2672,7 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1284,8 min baş inək və camış, 8563,7 min baş qoyun və keçi və 5890 baş donuz mövcud olmuşdur. İribuynuzlu mal-qaranın 48,1 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Cari ilin yanvar-mart aylarında quşçuluq fabriklərində diri çəkiddə 18,4 min ton (keçən il 20,5 min ton) quş əti və 176,5 milyon ədəd (keçən il 181,7 milyon ədəd) yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 12086,0 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 50 ədəd yumurta alınmışdır.

**Mal-qaranın sayı,
aprelin 1-i vəziyyətinə, min baş**

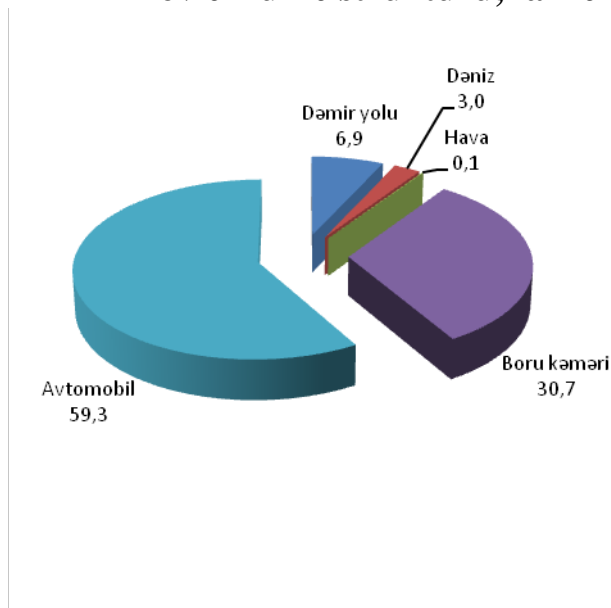

Nəqliyyat

2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 50,9 milyon ton yük daşınmış və 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 3,0 faizi dəniz, 6,9 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 59,3 faizi avtomobil nəqliyyatı, 30,7 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 13

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 2,4 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi 79,0 faiz təşkil etmişdir.

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında nəqliyyatçılar 460,7 milyon nəfərə və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,3 faiz çox sənişinə xidmət göstərmişlər. Sənişinlərin 87,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 12,1 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində 3,5 milyon ton yük, 717,3 min sərnişin daşınmış, 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 8,2 faiz, sərnişin daşınmasında isə 16,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 269 vaqon yüklənmiş, 394 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 10,5 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 4,3 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,5 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında daşınmış yüklərin həcmi 1544,8 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 27,4 faiz azalmışdır. Yüklərin 30,6 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

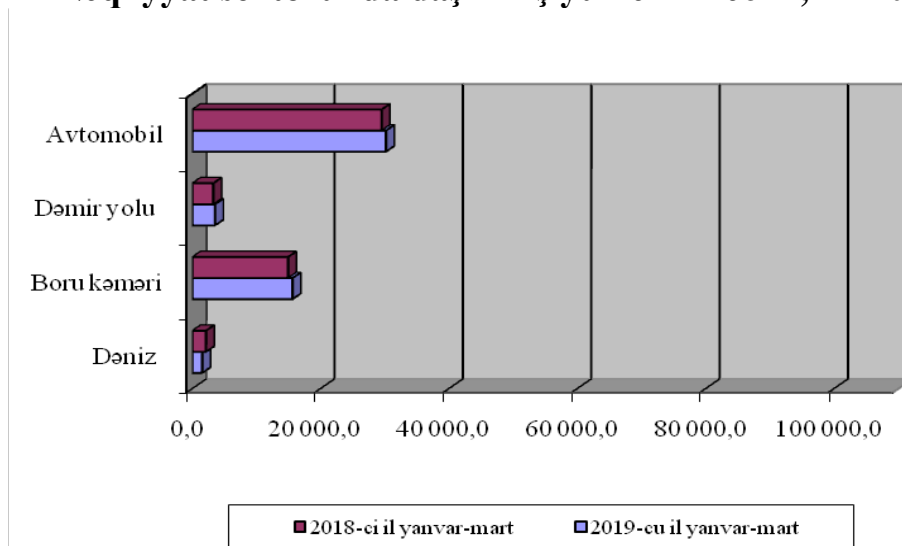
Dəniz limanları tərəfindən 2095,7 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 1874,3 min tonunu və ya 89,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2019-cu il aprel ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 59,1 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 44,4 faiz artaraq 3,9 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 14

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 30,2 milyon ton yük, 403,9 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,3 faiz və 1,6 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,0 faizi avtobus, 4,0 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 2,3 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 1,7 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 1,4 faiz azalaraq 55,6 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 477,7 min və ya 0,4 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,8 faizi dövlət, 0,2 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 10,8 faiz azalaraq 45,3 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 10005,4 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 81,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-mart ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 8150,2 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 1185,2 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 7783,5 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 16,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 33,5 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 2605,4 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 8211,5 min ton, yük dövriyyəsi isə 1705,8 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 5391,5 min tonu və ya 65,7 faizi avtomobil nəqliyyatı, 1963,1 min tonu və ya 23,9 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 856,9 min tonu və ya 10,4 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 15,6 faizini və ya 1277,5 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** 463,5 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 71,5 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 7,6 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 43,6 faizi və ya 201,9 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 11,3 milyard manat olmaqla 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,4 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri əvvəlki ilin yanvar-mart aylarının səviyyəsini real ifadədə 2,4 faiz üstələyərək 10,8 milyard manata bərabər olmuş, onun 47,0 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 31

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2019-cu ilin yanvar-mart ayları, milyon manat	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	11 252,8	102,4
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	450,4	102,4
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	10 802,4	102,4
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	5 076,9	99,2

Hesabat rübündə istehlak bazarında bir istehlakçı orta hesabla ayda 380,1 manatlıq və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 12,3 manat çox əmtəə almış və ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

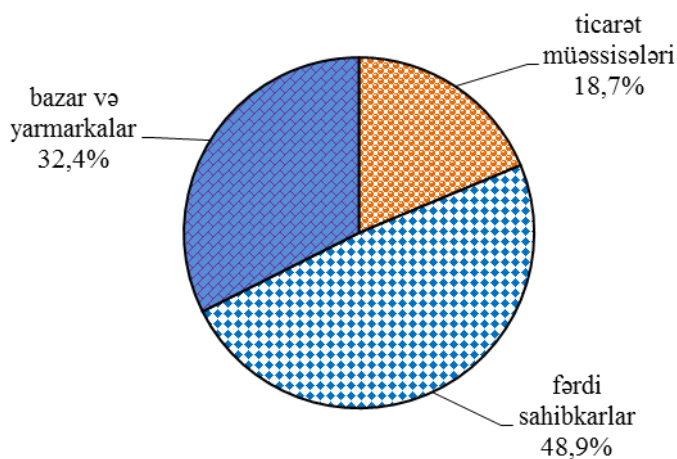
2019-cu ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,7 faiz artaraq 8,8 milyard manat olmuşdur.

Cədvəl 32

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2019-cu ilin yanvar- mart ayları, milyon manat	2019-cu ilin yanvar- mart ayları 2018-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	8 843,1	102,7
o cümlədən: müəssisələr üzrə	1 654,3	130,8
fərdi sahibkarlar üzrə	4 323,5	98,8
bazar və yarmarkalar üzrə	2 865,3	96,5

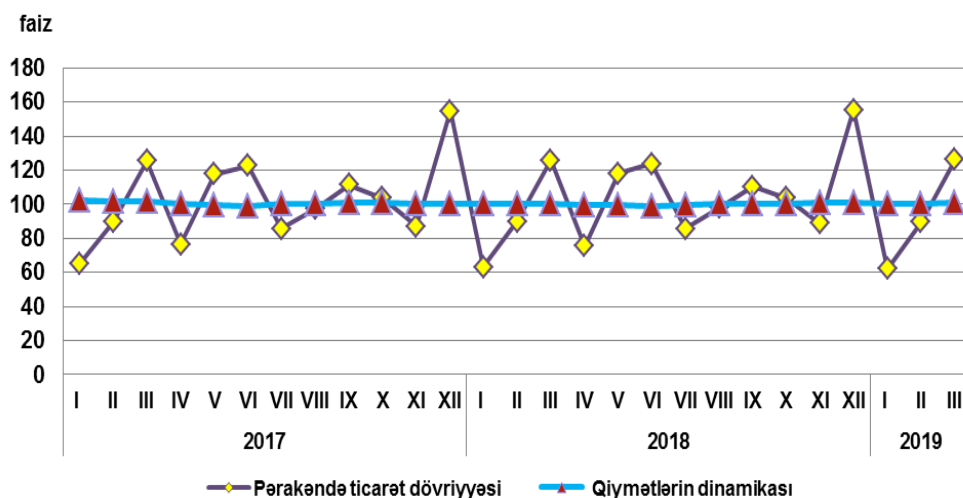
**2019-cu ilin yanvar-mart aylarında
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Hesabat rübündə pərakəndə ticarət şəbəkəsində bir istehlakçı orta hesabla ayda 298,7 manatlıq və ya 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,5 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 16

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak məhsullarının satışı və qiymət indeksinin dinamikası
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Cədvəl 33

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2018-ci il			
Yanvar	102,4	101,7	103,0
Yanvar-fevral	102,5	101,8	103,2
Yanvar-mart	102,6	102,0	103,3
Yanvar-aprel	102,5	101,9	103,1
Yanvar-may	102,4	101,8	103,0
Yanvar-iyun	102,5	101,9	103,1
Yanvar-iyul	102,6	101,9	103,2
Yanvar-avqust	102,7	102,2	103,2
Yanvar-sentyabr	102,7	102,1	103,3
Yanvar-oktyabr	102,6	102,1	103,2
Yanvar-noyabr	102,7	102,2	103,3
Yanvar-dekabr	103,0	102,5	103,4

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2019-cu il			
Yanvar	102,7	102,4	103,1
Yanvar-fevral	102,6	102,3	103,0
Yanvar-mart	102,7	102,4	103,1

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri 2018-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini real ifadədə 2,4 faiz üstələyərək 4472,1 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 4371,0 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsullarının satışı isə 2018-ci ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə 3,1 faiz çox olmuşdur.

Cədvəl 34

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturı

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	8 843,1	100,0	102,7
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	4 472,1	50,6	102,4
qeyri-ərzaq məhsulları	4 371,0	49,4	103,1

Hesabat dövründə bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 151,1 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 147,6 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

Cədvəl 35

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsullar üzrə strukturu

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında satışdan gəlir, milyon manat	2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	8 843,1	102,7
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	4 472,1	102,4
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	1 563,8	103,0
elektrik malları və mebellər	525,7	102,6
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	65,1	102,9
əczaçılıq və tibbi mallar	110,5	103,5
avtomobil yanacağı	493,2	101,9
digər qeyri-ərzaq məhsulları	1 612,7	103,6

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 45,5 faizi ərzaq məhsullarının, 5,1 faizi içkilər və bütün məmulatlarının, 17,7 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,9 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,6 faizi avtomobil yanacağının, 1,3 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 18,2 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 3,4 faiz artaraq 317,1 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 36

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2019-cu ilin yanvar-mart ayları, min manat	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	317 107,5	103,4
o cümlədən:		
dövlət	3 964,9	94,7
qeyri-dövlət	313 142,6	103,5
ondan: fiziki şəxslər	187 109,4	103,3

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 40,2 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 59,8 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,9 faiz artaraq 126,0 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 0,8 faiz artaraq 2092,6 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 1526,3 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 72,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 37

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

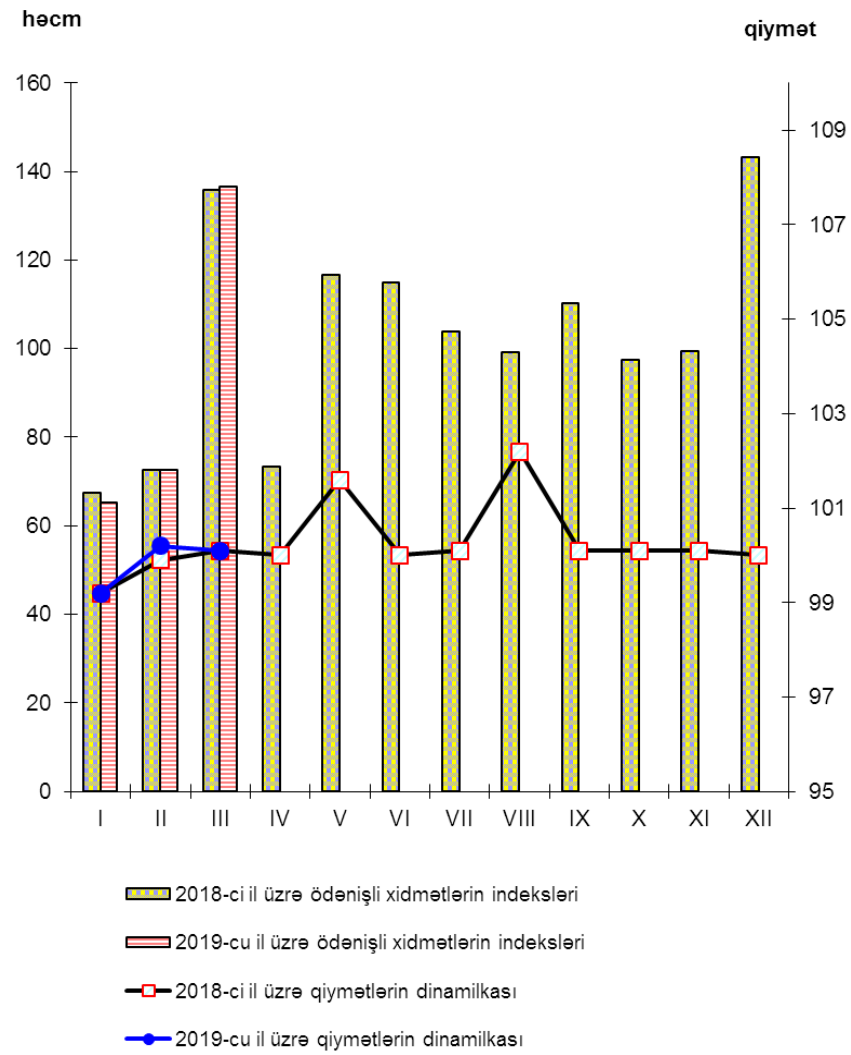
	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında, milyon manat	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	2 092,6	100,8
dövlət	439,0	101,5
qeyri-dövlət	1 653,6	100,6
ondan: fiziki şəxslər	566,3	100,8

Cari ilin yanvar-mart aylarında hər bir ölkə sakini orta hesabla 212,0 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 7,3 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2018-ci il			
Yanvar	101,3	101,0	102,3
Yanvar-fevral	101,5	101,4	101,6
Yanvar-mart	101,7	101,6	101,7
Yanvar-aprel	101,9	101,9	101,7
Yanvar-may	102,4	102,4	102,3
Yanvar-iyun	102,5	102,6	102,3
Yanvar-iyul	102,6	102,6	102,5
Yanvar-avqust	102,8	102,9	102,5
Yanvar-sentyabr	102,6	102,6	102,5
Yanvar-oktyabr	102,7	102,7	102,6
Yanvar-noyabr	102,8	102,8	102,7
Yanvar-dekabr	103,0	102,9	103,1
2019-cu il			
Yanvar	100,8	100,5	101,6
Yanvar-fevral	100,7	100,5	101,0
Yanvar-mart	100,8	100,8	100,8

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

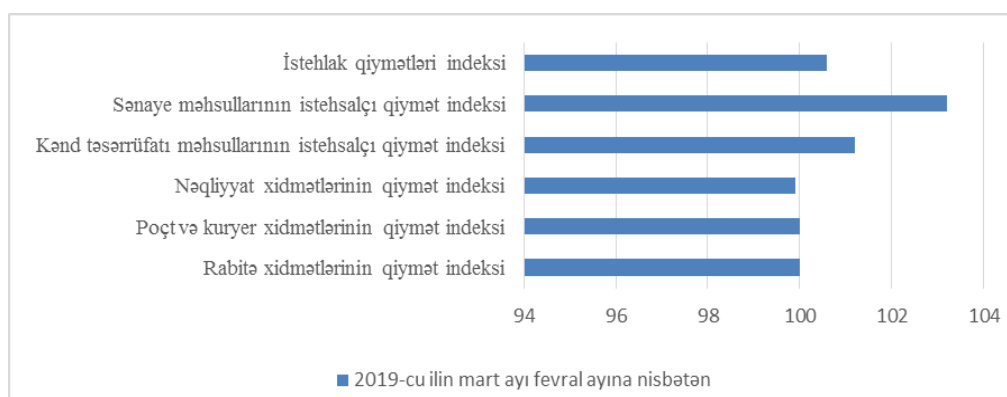
Qiymət indeksləri

Cədvəl 39

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,6	102,1
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	103,2	106,1
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,2	101,5
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	97,9
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0

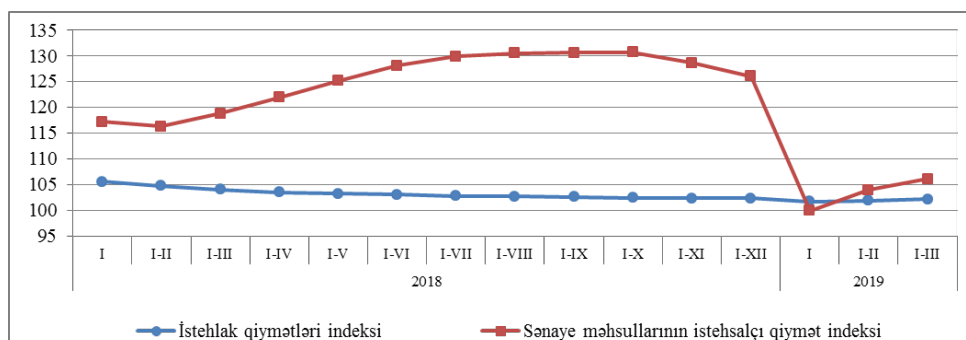
Qrafik 18

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 19

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2019-cu ilin mart ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri fevral ayına nisbətən 0,6 faiz, 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,1 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 40

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018-ci il				
Yanvar	100,0	105,5	100,5	106,9
Fevral	100,2	104,7	100,4	105,8
Mart	100,2	104,0	100,5	104,5
I rüb	100,6	104,0	101,7	104,5
Aprel	99,8	103,5	99,5	103,7
May	100,0	103,2	98,7	103,2
İyun	99,3	103,0	98,4	103,0
II rüb	99,7	102,1	98,6	101,5
İyul	99,4	102,8	98,5	102,8
Avqust	100,9	102,7	100,3	102,7
Sentyabr	100,2	102,6	100,4	102,5
III rüb	99,6	101,8	97,4	101,4

REAL SEKTOR

...ardı...

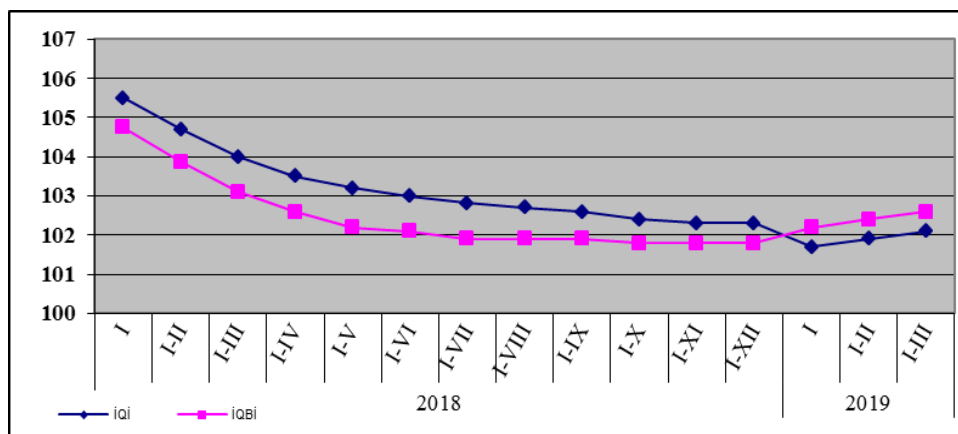
	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Oktyabr	100,2	102,4	100,2	102,1
Noyabr	100,6	102,3	101,2	101,9
Dekabr	100,8	102,3	101,7	101,7
IV rüb	101,3	101,2	101,9	99,5
2019-cu il				
Yanvar	100,2	101,7	100,9	100,7
Fevral	100,6	101,9	101,1	101,0
Mart	100,6	102,1	101,3	101,5
I rüb	101,5	102,1	103,7	101,5

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018-ci il				
Yanvar	100,2	105,1	99,2	103,9
Fevral	100,1	104,7	99,9	103,3
Mart	100,0	104,3	100,1	102,9
I rüb	100,5	104,3	99,2	102,9
Aprel	100,0	104,1	100,0	102,8
May	100,0	103,9	101,6	102,6
İyun	100,0	103,8	100,0	102,4
II rüb	100,0	103,2	101,1	101,9
İyul	100,1	103,4	100,1	102,3
Avqust	100,1	103,2	102,2	102,4
Sentyabr	100,2	103,0	100,1	102,5
III rüb	100,2	101,5	102,1	102,7
Oktyabr	100,2	102,8	100,1	102,6
Noyabr	100,2	102,7	100,1	102,6
Dekabr	100,2	102,6	100,1	102,7
IV rüb	100,6	101,3	100,9	103,3
2019-cu il				
Yanvar	100,2	101,2	99,2	103,4
Fevral	100,1	101,2	100,2	103,5
Mart	100,1	101,2	100,1	103,6
I rüb	100,4	101,2	99,5	103,6

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 102,6 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 20

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2019-cu ilin mart ayında ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymətləri fevral ayına nisbətən 1,3 faiz, 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,5 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 41

Ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının qiymət indeksləri

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	100,8	100,5	98,5
Ət məhsulları	100,3	100,2	105,0

REAL SEKTOR

...ardı

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Balıq məhsulları	100,5	102,9	102,8
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,0	102,0	106,5
Yağ və piylər	100,0	101,7	109,3
Meyvələr	102,0	92,7	110,7
Tərəvəzlər	105,6	104,4	109,5
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	100,0	100,3	96,5
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,1	101,2	102,1
Qəhvə, çay, kakao	100,0	103,7	104,2
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,6	101,5	101,6
Araq, brendi (konyak)	101,5	109,8	101,6
Tütün məmulatları	104,6	116,9	84,7

2019-cu ilin mart ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri fevral ayına nisbətən 0,1 faiz, 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,2 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,5	104,2	107,9
Geyim	100,0	101,0	103,9
Ayaqqabı	100,0	100,4	102,7
İnşaat materialları	100,1	102,4	103,3

REAL SEKTOR

...ardı...

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Mebel və ev əşyaları	100,1	102,0	103,3
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,1	101,6	109,1
Məişət cihazları	100,0	100,4	101,6
Kiçik elektrik cihazları	100,1	102,0	102,1
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,2	102,3	103,8
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	99,9	102,5	102,0
Dərmanlar	100,0	100,0	100,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,5	103,6	105,4
Minik avtomobilləri	100,0	98,2	99,4
Velosipedlər	100,1	101,9	106,5
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,1	101,0	103,4
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	100,0	116,4
Telefon aparatları	99,7	99,5	99,3
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	100,1	99,3	99,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	99,9	100,3	101,1
Oyuncaqlar	100,2	102,6	104,9
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,0	100,6	105,5
Kitablar	100,0	100,5	101,8
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	100,3	101,8

...sonu

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,4	105,5	103,1
Şəxsi gigiyena əşyaları və elektrik cihazları (saç qurutmaq üçün fenlər)	100,0	101,7	103,4
Zərgərlik məmulatları	100,1	100,8	103,2
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,4	101,3	104,6

2019-cu ilin mart ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri fevral ayına nisbətən 0,1 faiz, 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 3,6 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 43

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,1	102,1	103,8
Ayaqqabıların təmiri	99,9	100,9	102,8
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,7	102,2	106,7
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizatı	100,0	110,6	111,6
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	101,2	102,5
Məişət cihazlarının təmiri	100,4	101,1	102,3

REAL SEKTOR

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə	...ardı Məlumat üçün: 2018-ci ilin yanvar-mart ayları 2017-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Ev və məişət xidmətləri	100,0	102,1	103,5
Tibbi xidmətlər	100,0	102,6	101,2
Stomatoloji xidmətlər	100,6	101,2	102,0
Xəstəxana xidmətləri	100,0	99,7	103,7
Avtomobillərin təmiri	100,1	101,6	101,3
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,2	101,4
Dəmir yolu ilə sərnişindaşıma xidməti	99,4	101,1	116,5
Metro nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	150,0	100,0
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	124,1	101,0
Hava nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	103,6	88,7	108,6
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	100,0	92,6
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	99,9	97,7
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	100,6	101,9	100,7
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	100,4	105,8
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,0	101,4	104,2
Məhmanxana xidməti	99,9	102,1	100,9
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,4	101,4	103,4
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

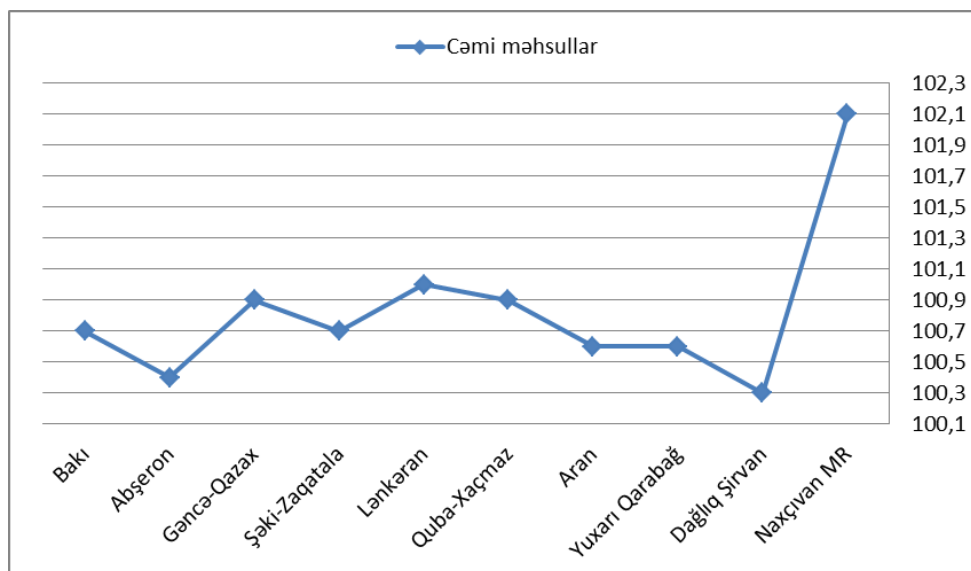
Cədvəl 44

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2019-cu ilin mart ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,7	101,3	100,2	100,4
Abşeron	100,4	100,8	100,1	100,0
Gəncə-Qazax	100,9	101,9	100,1	100,0
Şəki-Zaqatala	100,7	101,6	100,0	100,0
Lənkəran	101,0	102,1	100,1	100,2
Quba-Xaçmaz	100,9	102,0	100,0	100,0
Aran	100,6	101,4	100,0	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,6	101,5	100,0	100,0
Dağlıq Şirvan	100,3	100,8	100,1	100,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	102,1	103,3	100,4	101,8

Qrafik 21

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2019-cu ilin mart ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 3,2 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 3,5 faiz, emal sənayesi üzrə 2,9 faiz bahalaşmış, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə dəyişiklik baş verməmişdir

Cədvəl 45

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar- mart aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	103,2	106,1
Mədənçıxarma sənayesi	103,5	97,7
Emal sənayesi	102,9	107,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	100,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2019-cu ilin mart ayında fevral ayına nisbətən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri 1,2 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 3,8 faiz bahalaşmış, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 1,0 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 3,9 faiz bahalaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə sabit qalmışdır.

Cədvəl 46

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	101,2	101,5
bitkiçilik məhsulları	103,8	96,7
heyvandarlıq məhsulları	99,0	105,2
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	100,0
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	103,9	103,5

Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymət indeksləri. 2019-cu ilin mart ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,1 faiz, o cümlədən yükdaşıma xidmətlərinin qiymətləri 0,5 faiz ucuzlaşmış, sərnəşindəşıma xidmətlərinin qiymətləri isə 2,0 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 47

**Nəqliyyat, poçt və rabitə xidmətlərinin qiymətləri
indeksi**

	2019-cu ilin mart ayı 2019-cu ilin fevral ayına nisbətən, faizlə	2019-cu ilin yanvar-mart ayları 2018-ci ilin yanvar-mart aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	99,9	97,9
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	99,5	98,3
Sərnəşindəşıma nəqliyyatı xidməti	102,0	94,8
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,0

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə 2019-cu il mart ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 12974,6 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 10379,6 milyon manatı və ya 80,0 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

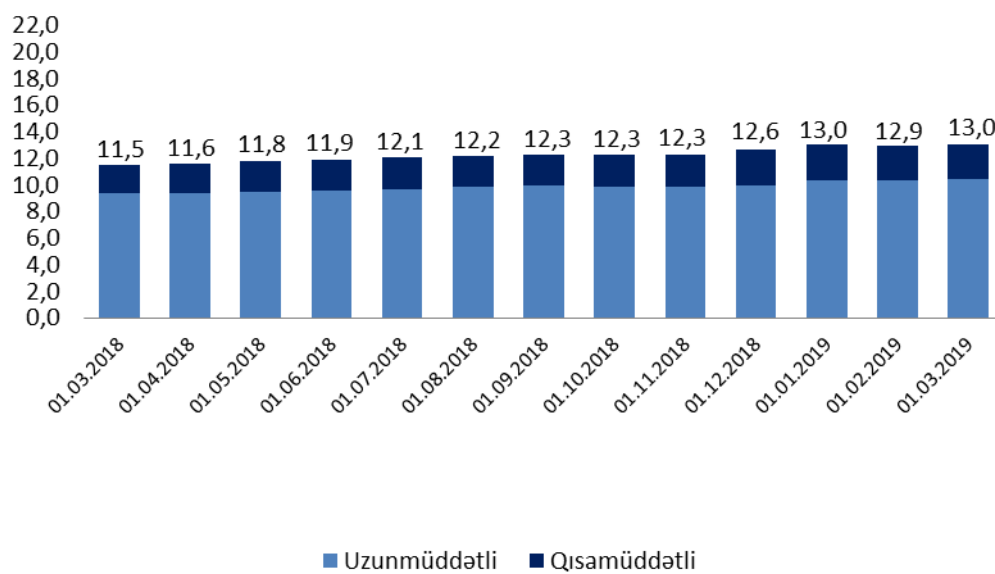
Kreditlərin 97,3 faizi banklar, 2,7 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1581,0 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 12,2 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 48

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2019-cu il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	12974,6	112,2
o cümlədən:		
qısamüddətli	2595,0	121,0
uzunmüddətli	10379,6	110,2
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1581,0	93,0
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	12,2	x

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, mlrd. manat

Məşğulluq və işsizlik

2019-cu il aprelin 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5131,7 min nəfər olmuş, onlardan 4877,6 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il martın 1-i vəziyyətinə müddə ilə işləyənlərin sayı 1534,3 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 865,3 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 669,0 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 34,4 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1499,9 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 23,2 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,2 faizi emal sənayesində, 6,8 faizi tikintidə, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,2 faizi mədənçıxarma sənayesində, 2,0 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 21,8 faizi təhsil, 18,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,6 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,1 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,6 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,5 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,8 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,6 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

**2019-cu il mart ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və
mülkiyyət növləri üzrə muzzla işləyən işçilərin sayı
(min nəfər)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 534,3	865,3	669,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	49,1	26,7	22,4
Mədənçıxarma sənayesi	34,3	13,3	21,0
Emal sənayesi	110,3	19,8	90,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	27,5	26,8	0,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	30,2	27,1	3,1
Tikinti	104,3	30,3	74,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	289,1	1,5	287,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	70,9	47,1	23,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	24,3	0,9	23,4
İnformasiya və rabitə	26,9	15,4	11,5
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	25,2	4,8	20,4
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	15,1	7,3	7,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	53,7	33,0	20,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	27,2	13,2	14,0
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	109,2	103,0	6,2
Təhsil	334,0	324,6	9,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	131,9	117,6	14,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	54,7	51,1	3,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16,4	1,8	14,6

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 153,2 saat təşkil etmişdir.

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,1
Mədənçıxarma sənayesi	154,6
Emal sənayesi	152,4
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizəti	159,1
Su təchizəti, tullantıların təmizlənməsi və emalı	160,1
Tikinti	150,7
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	158,6
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	153,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	156,6
İnformasiya və rabitə	157,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	154,5
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	154,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	153,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	151,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	156,9
Təhsil	146,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	151,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	156,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	147,6

2019-cu il aprel ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanlarında qeydiyyatda alınmış işsiz şəxslərin sayı 39,4 min nəfər olmuş, onların 33,9 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta məbləği 239,5 manat olmuşdur.

**Məşğulluq xidməti orqanlarında qeydiyyatda alınmış
işsiz şəxslərin və işsizlikdən sığorta ödənişi
alanların sayı (1 aprel 2019-cu il vəziyyətinə)**

	İşsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	39 421	967
Bakı şəhəri – cəmi	18 658	530
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	3 391	112
o cümlədən:		
Xızı rayonu	371	3
Abşeron rayonu	922	31
Sumqayıt şəhəri	2 098	78
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	5 330	34
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	668	10
Qazax rayonu	277	1
Ağstafa rayonu	129	1
Tovuz rayonu	212	4
Şəmkir rayonu	2 353	7
Gədəbəy rayonu	388	-
Daşkəsən rayonu	630	1
Samux rayonu	331	1
Göygöl rayonu	202	2
Goranboy rayonu	82	5
Naftalan şəhəri	58	2
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	836	28
o cümlədən:		
Balakən rayonu	256	5
Zaqatala rayonu	226	4
Qax rayonu	70	6
Şəki şəhəri	92	3
Oğuz rayonu	54	3
Qəbələ rayonu	138	7
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 032	37
o cümlədən:		
Astara rayonu	285	-
Lənkəran şəhəri	391	18
Lerik rayonu	32	1

REAL SEKTOR

	İşsiz şəxslərin sayı, nəfər	...ardı... onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Yardımlı rayonu	52	4
Masallı rayonu	57	14
Cəlilabad rayonu	215	-
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 399	21
o cümlədən:		
Qusar rayonu	171	3
Xaçmaz rayonu	128	5
Quba rayonu	503	6
Şabran rayonu	279	5
Siyəzən rayonu	318	2
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	5 296	118
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	97	6
Beyləqan rayonu	130	5
Ağcabədi rayonu	328	8
Bərdə rayonu	719	-
Neftçala rayonu	209	4
Biləsuvar rayonu	272	1
Salyan rayonu	1 036	4
Yevlax şəhəri	159	7
Mingəçevir şəhəri	376	21
Ağdaş rayonu	306	6
Ucar rayonu	103	2
Zərdab rayonu	43	-
Kürdəmir rayonu	181	4
İmişli rayonu	199	6
Saatlı rayonu	23	-
Sabirabad rayonu	148	5
Hacıqabul rayonu	783	16
Şirvan şəhəri	184	23
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1 756	11
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	342	2
Füzuli rayonu	177	4
Ağdam rayonu	775	-
Tərtər rayonu	308	3
Xocalı rayonu	40	1
Şuşa rayonu	48	-
Xocavənd rayonu	66	1

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz şəxslərin sayı, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	926	57
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	422	6
Laçın rayonu	171	18
Qubadlı rayonu	218	26
Zəngilan rayonu	115	7
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	797	19
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	26	3
İsmayıllı rayonu	91	10
Ağsu rayonu	258	2
Şamaxı rayonu	422	4
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	-	-

Dövlət büdcəsi

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 36,0 faiz artaraq 3549,8 milyon manata, xərcləri isə 20,3 faiz artaraq 2969,8 milyon manata çatmışdır. Büdcənin icrasında yaranmış 580,0 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 5,1 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 52

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2019-cu ilin yanvar-fevralı 2018-ci ilin yanvar- fevralına nisbətən, faizlə
	2019-cu ilin yanvar- fevral ayları	2018-ci ilin yanvar- fevral ayları	
Gəlirlər – cəmi	3549,8	2609,6	136,0
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	131,4	142,5	92,2
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	404,3	358,1	112,9
Torpaq vergisi	5,9	6,1	96,7
Əmlak vergisi	28,4	23,7	119,8
Əlavə dəyər vergisi	820,9	544,3	150,8
Sadələşdirilmiş vergi	70,9	65,4	108,4
Aksiz	104,7	63,7	164,4
Yol vergisi	17,6	18,2	96,7
Mədən vergisi	21,2	15,7	135,0
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	180,1	152,9	117,8
Digər daxilolmalar	1764,4	1219,0	144,7

Daxilolmaların 23,1 faizi əlavə dəyər vergisi, 11,4 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,1 faizi xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər, 3,7 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 2,9 faizi aksizlər, 2,0 faizi sadələşdirilmiş vergi, 2,1 faizi

vergilərin digər növləri, 49,7 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 53

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2019-cu ilin yanvar-fevral ayları	2018-ci ilin yanvar-fevral ayları	2019-cu ilin yanvar-fevralı 2018-ci ilin yanvar-fevralına nisbətən, faizlə
	2019-cu ilin yanvar- fevral ayları	2018-ci ilin yanvar- fevral ayları			
Xərclər – cəmi	2969,8	2469,6			120,3
o cümlədən:					
Ümumi dövlət xidmətləri	311,4	490,6			63,5
ondan:					
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	45,3	76,3			59,4
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	176,4	139,4			126,5
Təhsil	277,3	239,3			115,9
Səhiyyə	74,2	51,5			144,1
Sosial müdafiə və sosial təminat	604,4	452,2			133,7
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	28,6	27,1			105,5
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	972,3	527,7			184,3
o cümlədən:					
mənzil və kommunal təsərrüfatı	16,8	24,1			69,7
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	39,7	31,2			127,2
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	869,4	378,4			2,3dəfə
nəqliyyat və rabitə	42,2	41,3			102,2
yanacaq və enerji	0,7	0,6			116,7
iqtisadi fəaliyyət	3,5	52,1			6,7
Digər xərclər	525,2	541,8			96,9
Profisit	580,0	140,0			-

Büdcə vəsaitlərinin 32,7 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 20,4 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 11,8 faizi təhsil və səhiyyə sahələrinin, 10,5 faizi ümumi dövlət xidmətləri, 24,6 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 54

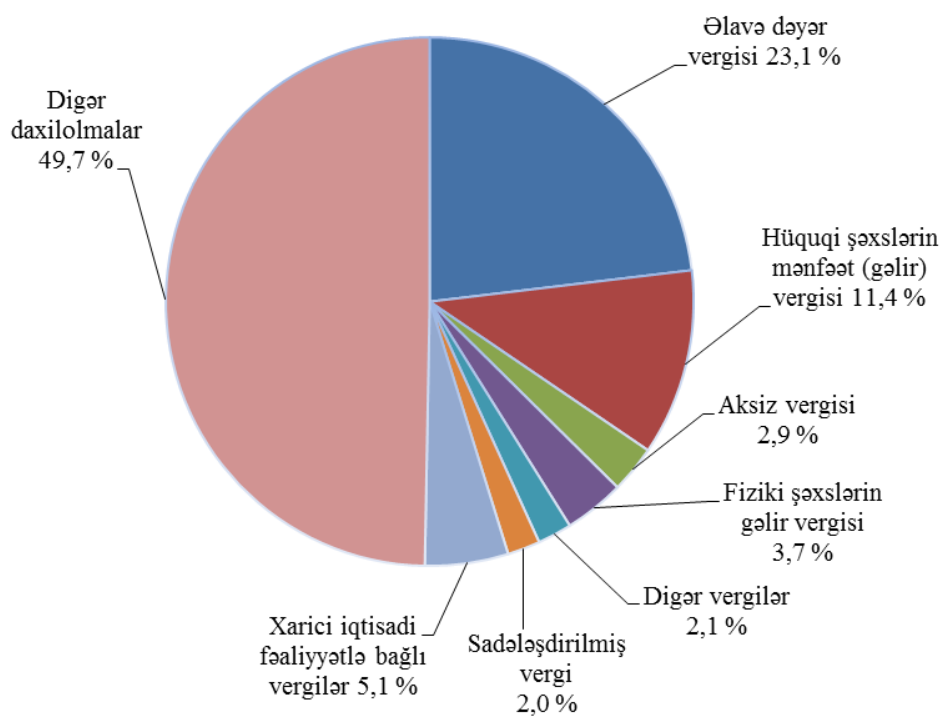
Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	30,9
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	3,7	1,1
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	11,4	3,5
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,8	0,2
Əlavə dəyər vergisi	23,1	7,1
Sadələşdirilmiş vergi	2,0	0,6
Aksiz	2,9	0,9
Yol vergisi	0,5	0,2
Mədən vergisi	0,6	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	5,1	1,6
Digər daxilolmalar	49,7	15,4

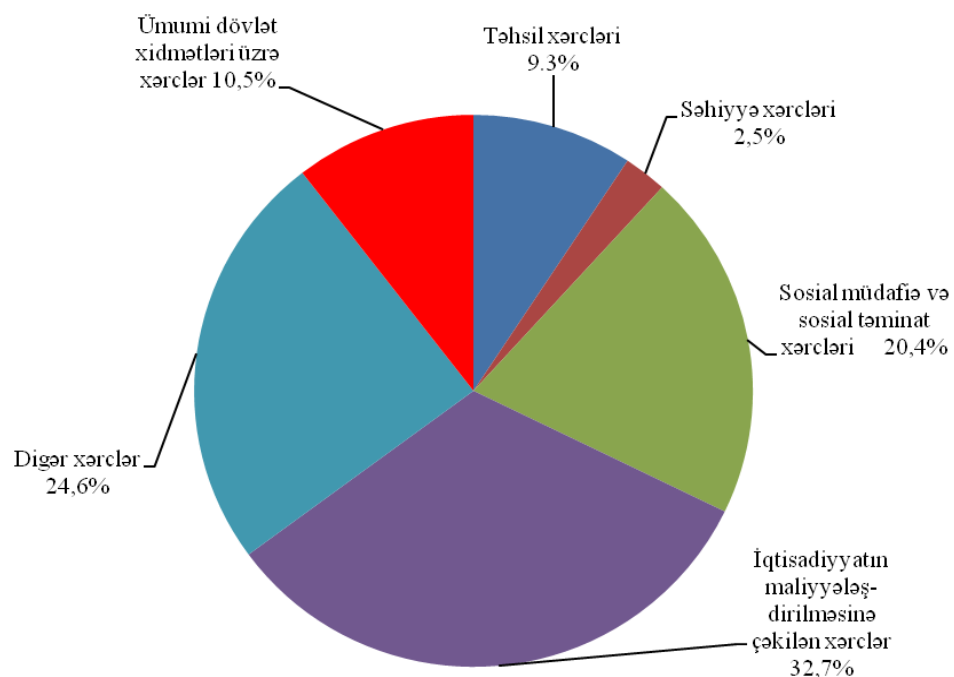
Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	25,9
o cümlədən:		
Ümumi dövlət xidmətləri	10,5	2,7
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	1,5	0,4
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	5,9	1,5
Təhsil	9,3	2,4
Səhiyyə	2,5	0,6
Sosial müdafiə və sosial təminat	20,4	5,3
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,0	0,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	32,7	8,5
o cümlədən:		
mənzil və kommunal təsərrüfatı	0,6	0,1
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	1,3	0,4
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	29,3	7,6
nəqliyyat və rabitə	1,4	0,4
yanacaq və enerji	0,02	0,01
iqtisadi fəaliyyət	0,1	0,03
Digər xərclər	17,7	4,6
Profisit	-	5,1

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturunu**

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 5439,7 milyon manat, xərcləri 5035,9 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 403,8 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 2,2 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 144 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 86 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 138 ölkədən idxal olunmuşdur.

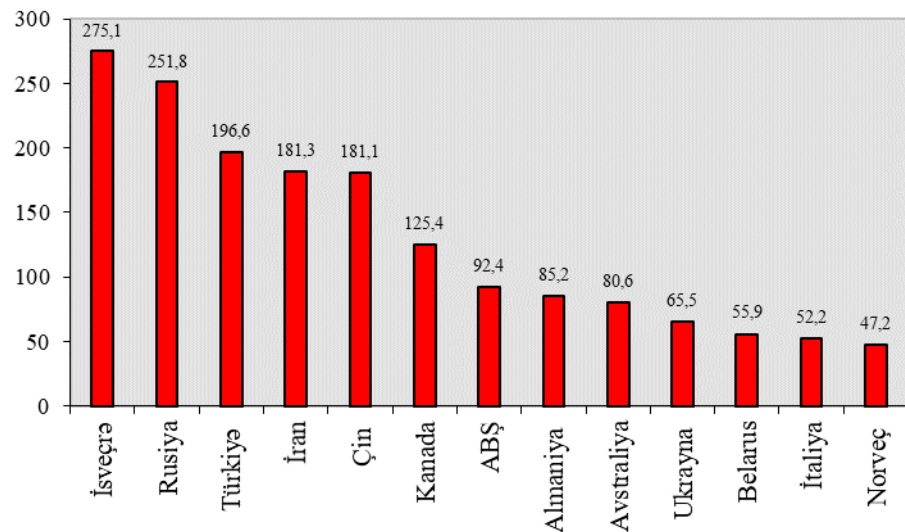
Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 5121,2 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 2955,4 milyon dollar, idxalın dəyəri 2165,8 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 789,6 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2018-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 13,0 faiz, idxal 49,1 faiz artmış, ixrac isə 4,0 faiz azalmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 6,1 faiz, o cümlədən ixrac 0,1 faiz, idxal 18,7 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 86,6 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Almaniya, İsveçrə, İran, Çin, Hindistan, İspaniya, Kanada, Portuqaliya, Gürcüstan, Avstriya, Fransa, Çexiya, Ukrayna, ABŞ, İsrail, Yunanıstan və Avstraliya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 12,7 faizi İsveçrənin, 11,6 faizi Rusiyanın, 9,1 faizi Türkiyənin, hər biri 8,4 faiz olmaqla İran və Çinin, 5,8 faizi Kanadanın, 4,3 faizi ABŞ-ın, 3,9 faizi Almaniyanın, 3,7 faizi Avstraliyanın, 3,0 faizi Ukraynanın, 2,6 faizi Belarusun, 2,4 faizi İtaliyanın, 2,2 faizi Norveçin, hər biri 1,9 faiz olmaqla Qazaxıstan və Fransanın, 1,8 faizi Yaponiyanın, 1,6 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,3 faizi Braziliyanın, 13,4 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında idxalda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar, ərzaq məhsulları, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, əczaçılıq məhsulları, tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 41,3 faizini avtomobil, 31,6 faizini hava, 17,3 faizini dəmir yolu, 6,4 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 3,4 faizini isə dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

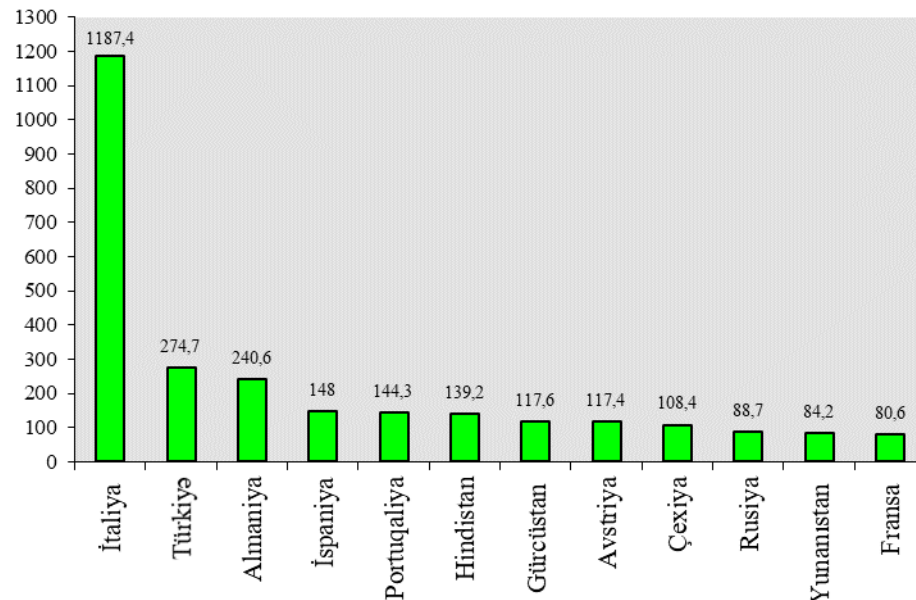
2018-ci ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə 2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında mühüm məhsul növlərindən buğda idxalı 16,1 faiz, xam şəkər və şəkər – 3,3 dəfə, bitki yağları – 13,9 faiz, siqaret – 24,4 faiz, kartof – 38,6 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 5,4 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 2,1 dəfə, mal əti – 8,9 faiz, minik avtomobilləri – 2,5 dəfə, polad prokatı – 1,3 faiz, mineral gübrələr – 1,7 dəfə, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 49,1 faiz, qara

metallardan çubuqlar – 0,9 faiz, mebel – 35,3 faiz, polietilen – 23,8 faiz, yük avtomobilləri – 2,2 dəfə, qara metallardan küncüklər – 34,5 faiz, məişət kondisionerləri – 2,0 dəfə, avtobuslar – 3,4 dəfə artmış, təzə meyvə idxalı isə 6,4 faiz, çay – 19,6 faiz, təzə tərəvəz – 5,6 faiz, qara metallardan borular – 24,7 faiz, rezin şinlər – 14,1 faiz, paltaryuyan maşınlar – 21,7 faiz, sement və sement klinkerləri – 47,2 faiz, məişət soyuducuları – 26,4 faiz azalmışdır.

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ölkəyə 4707 ədəd minik avtomobili, 397 ədəd yük avtomobili, 37 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 37,7 faizini İtaliyaya, 8,7 faizini Türkiyəyə, 7,6 faizini Almaniya, 4,7 faizini İspaniyaya, 4,6 faizini Portuqaliyaya, 4,4 faizini Hindistana, hər biri 3,7 faiz olmaqla Gürcüstan və Avstriyaya, 3,4 faizini Çexiyaya, 2,8 faizini Rusiyaya, 2,7 faizini Yunanıstana, 2,6 faizini Fransaya, 2,4 faizini İsrailə, 1,8 faizini Vyetnama, hər biri 1,4 faiz olmaqla Tailand və Ukraynaya, 1,3 faizini Xorvatiyaya, 1,2 faizini Birləşmiş Krallığa, 0,8 faizini Kanadaya, hər biri 0,7 faiz olmaqla Əfqanıstan və İsveçrəyə, qalan 1,7 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ixracın 89,9 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 5,4 faizini avtomobil, 2,6 faizini dəmir yolu, 1,3 faizini hava, 0,8 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft məhsulları, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, alkoqollu və alkoqolsuz içkilər, şəkər, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

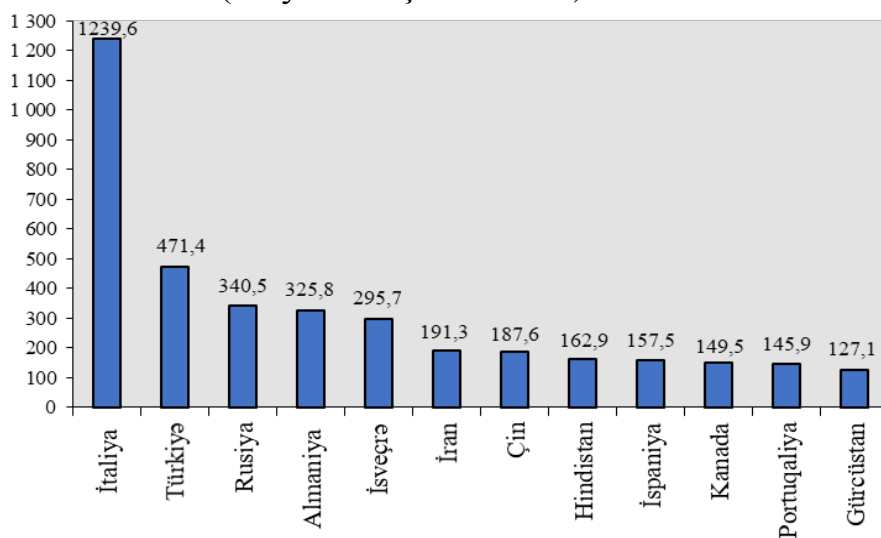
2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 27,2 faiz, təzə tərəvəz – 1,6 dəfə, tütün – 19,0 faiz, şəkər – 15,5 faiz, çay – 18,9 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 16,8 faiz, bitki yağları – 4,4 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu

– 8,5 faiz, pambıq lifi – 2,9 dəfə, emal olunmamış alüminium – 7,6 faiz, pambıq ipliği – 9,3 faiz, bentonit gili – 30,6 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 2,4 dəfə artmış, meyvə və tərəvəz şirələrinin ixracı isə 19,5 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 35,5 faiz, kartof – 27,6 faiz, polietilen – 4,8 faiz, qara metallardan borular – 65,8 faiz azalmışdır.

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 16,5 faiz, real ifadədə isə 10,3 faiz artaraq 281,6 milyon dollara bərabər olmuşdur. Qeyri-neft məhsulları üzrə ixracın dəyərində Rusiyaya (29,1 faiz), Türkiyəyə (22,6 faiz), Gürcüstana (13,1 faiz), İsveçrəyə (7,3 faiz), İrana (3,0 faiz), Yunanıstana (3,0 faiz), İtaliyaya (2,8 faiz), Çinə (2,3 faiz), Ukraynaya (2,2 faiz), Almaniya (2,0 faiz) və ABŞ-a (1,6 faiz) göndərilmiş malların payı üstünlük təşkil etmişdir.

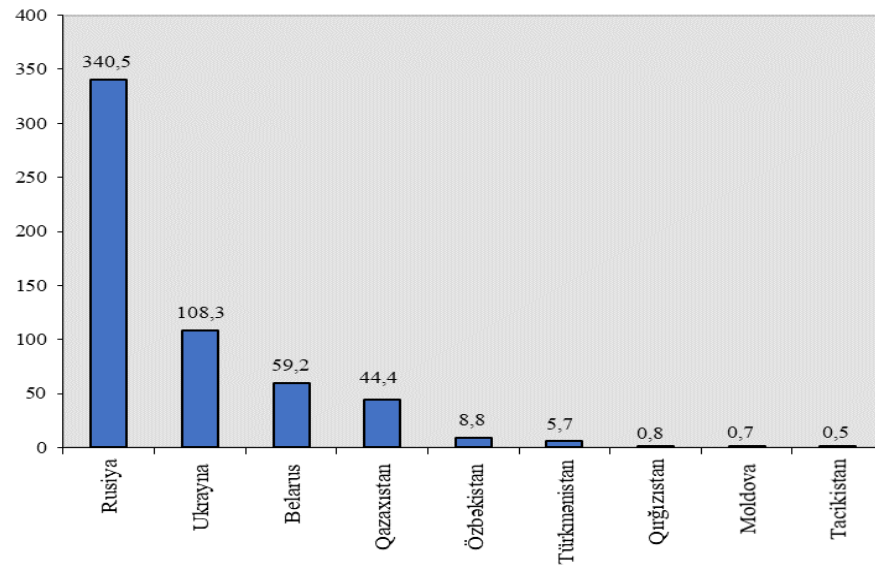
Qrafik 27

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 28

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında MDB üzvü dövlətləri
ilə ticarət dövriyyəsi (milyon ABŞ dolları ilə)**

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ölkəmizə 1,7 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2019-cu il yanvar-mart ayları ərzində statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı 2,5 faiz artaraq, 2019-cu il aprel 1-i vəziyyətinə 133541 olmuşdur.

Artım iqtisadiyyatın “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı”, “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “Emal sənayesi” və “İnformasiya və rabitə” sahələrində nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 56

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayı

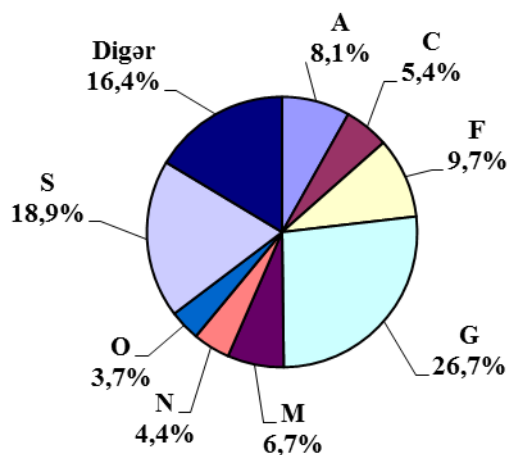
Fəaliyyət növünün		01.04.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi saya görə, %-lə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, %-lə
Hərflər işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	133541	116888	100,0	102,5
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10871	10134	8,1	100,9
B	Mədənçıxarma sənayesi	876	875	0,7	101,0
C	Emal sənayesi	7155	7143	5,4	102,5
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	318	297	0,2	101,0
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	547	416	0,4	103,6
F	Tikinti	12888	12826	9,7	101,5
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	35596	35578	26,7	103,4
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2728	2705	2,0	103,4
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2278	2267	1,7	104,7

Fəaliyyət növünün		01.04.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı		Ümumi sayı görə, %-lə	01.01.2019-cu il vəziyyətinə olan statistik vahidlərin sayına görə, %-lə
Hərflər	Adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
J	İnformasiya və rabitə	3394	3325	2,5	102,3
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1741	1691	1,3	101,3
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1838	1716	1,4	102,1
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9009	8371	6,7	103,1
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5940	5825	4,4	103,5
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4939	0	3,7	102,0
P	Təhsil	4137	2035	3,1	101,9
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1970	1452	1,5	101,6
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1956	1494	1,5	100,3
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	25263	18738	18,9	102,2
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	97	0	0,1	101,0

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrindəki statistik vahidlərin xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 29

Fəaliyyət növləri üzrə statistik vahidlərin sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 57

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin sayının iqtisadi
fəaliyyət üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2019-cu il aprel 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10493	7,8	1712	1,3	121336	90,9	8673	6,5	2509	1,9
A	534	4,9	52	0,5	10285	94,6	118	1,1	95	0,9
B	36	4,1	1	0,1	839	95,8	199	22,7	33	3,8
C	228	3,2	8	0,1	6919	96,7	497	6,9	352	4,9
D	259	81,4	0	0,0	59	18,6	10	3,1	5	1,6
E	215	39,3	3	0,6	329	60,1	18	3,3	23	4,2
F	503	3,9	18	0,1	12367	96,0	1066	8,3	316	2,5

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

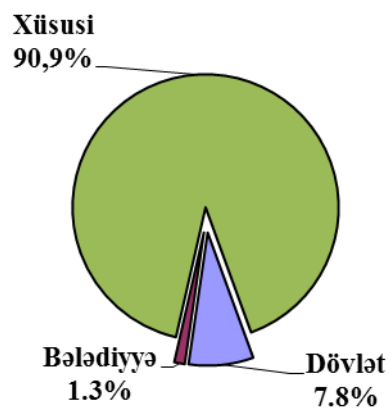
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		ondan			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
							Sayı	%	Sayı	%
G	649	1,8	1	0,0	34946	98,2	2315	6,5	681	1,9
H	244	8,9	3	0,1	2481	91,0	266	9,8	70	2,6
İ	41	1,8	0	0,0	2237	98,2	376	16,5	91	4,0
J	215	6,3	0	0,0	3179	93,7	198	5,8	84	2,5
K	138	7,9	0	0,0	1603	92,1	76	4,4	51	2,9
L	101	5,5	0	0,0	1737	94,5	94	5,1	32	1,7
M	625	7,0	3	0,0	8381	93,0	1301	14,4	208	2,3
N	220	3,7	3	0,1	5717	96,2	569	9,6	127	2,1
O	3330	67,4	1607	32,5	2	0,1	1	0,0	0	0,0
P	2176	52,6	0	0,0	1961	47,4	111	2,7	36	0,9
Q	428	21,7	0	0,0	1542	78,3	102	5,2	31	1,6
R	419	21,4	4	0,2	1533	78,4	43	2,2	29	1,5
S	131	0,5	9	0,0	25123	99,5	1219	4,8	245	1,0
U	1	1,0	0	0,0	96	99,0	94	96,9	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan statistik vahidlərin əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (28,8%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (20,7%), “Tikinti” (10,2%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (8,5%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,9%) və “Emal sənayesi” (5,7%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

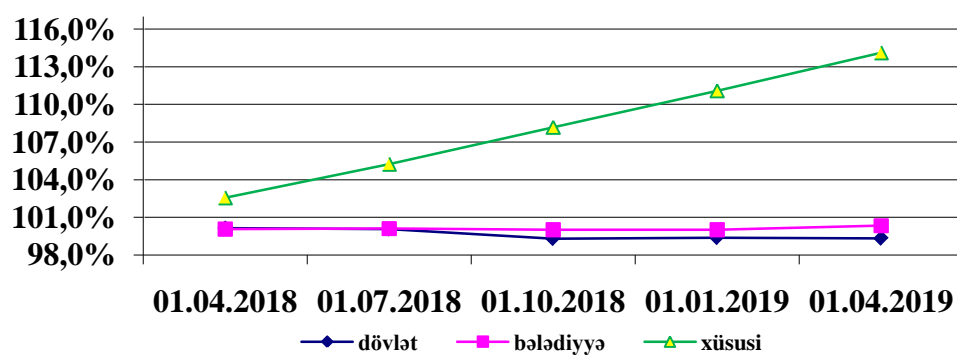
Qrafik 30

Statistik vahidlərin sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

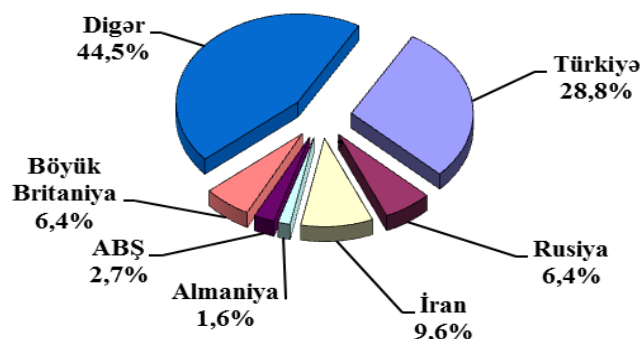

Qrafik 31

Mülkiyyət növlərinə görə statistik vahidlərin sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Reyestrə qeydiyyatdan keçmiş statistik vahidlərdən tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (28,8%), İran (9,6%), Böyük Britaniya (6,4%), Rusiya (6,4%), ABŞ (2,7%) və Almaniya (1,6%) ölkələrinin sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 58

Statistik vahidlərin demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.04.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	133541	3323	2,5	137	0,1
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	10871	106	1,0	11	0,1
Mədənçıxarma sənayesi	876	12	1,4	1	0,1
Emal sənayesi	7155	167	2,3	3	0,0

Fəaliyyət növləri	01.04.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	318	3	0,9	0	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	547	15	2,7	0	0,0
Tikinti	12888	193	1,5	12	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	35596	1067	3,0	25	0,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2728	87	3,2	2	0,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2278	92	4,0	2	0,1
İnformasiya və rabitə	3394	78	2,3	4	0,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1741	31	1,8	5	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1838	22	1,2	3	0,2
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9009	243	2,7	20	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5940	217	3,7	5	0,1
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4939	7	0,1	15	0,3
Təhsil	4137	73	1,8	2	0,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1970	38	1,9	2	0,1
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1956	40	2,0	1	0,1
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	25263	831	3,3	24	0,1
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	97	1	1,0	0	0,0

2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin 18,2 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 17,5 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 14,6 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 10,9 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat”, 8,8 faizi “Tikinti” və 8,0 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 32,1 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 25,0 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 7,3 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 6,5 faizi “İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi”, 5,8 faizi “Tikinti”, 5,0 faizi “Emal sənayesi” sahələrinin, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 59

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş statistik vahidlərin
(fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.04.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	133541	3323	2,5	137	0,1
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10493	30	0,3	29	0,3
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1712	6	0,4	0	0,0
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	121336	3287	2,7	108	0,1
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	8673	398	4,6	22	0,3
birgə müəssisələr	2509	73	2,9	2	0,1

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin 98,9 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 12,0 faizi tam xarici investisiyalı, 2,2 faizi birləşmiş mülkiyyətli), 0,2 faizi bələdiyyə mülkiyyətli, 0,9 faizi isə dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 60

İqtisadi rayonlar üzrə statistik vahidlərin (fərdi sahibkarlar istisna olmaqla) Dövlət reyestrinin tərkibinin dəyişməsi

İqtisadi rayonlar	01.04.2019-cu il vəziyyətinə statistik vahidlərin sayı	2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində yeni yaradılmış statistik vahidlərin sayı		2019-cu ilin yanvar-mart ayları ərzində ləğv edilmiş statistik vahidlərin sayı	
		cəmi	faizlə	cəmi	faizlə
CƏMİ	133541	3323	2,5	137	0,1
Bakı	74914	2608	3,5	94	0,1
Abşeron iqtisadi rayonu	9369	153	1,6	7	0,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	8268	108	1,3	0	0,0
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	5146	42	0,8	2	0,0
Lənkəran iqtisadi rayonu	7033	46	0,7	7	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	4457	81	1,8	11	0,2
Aran iqtisadi rayonu	17090	211	1,2	4	0,0
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2385	37	1,6	4	0,2
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	630	1	0,2	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	2287	22	1,0	4	0,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	1962	14	0,7	4	0,2

Qeydiyyatda olan statistik vahidlərin 56,1 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış statistik vahidlərin 78,5 faizi Bakıda, 6,3 faizi Aran, 4,6 faizi Abşeron, 3,3 faizi Gəncə-Qazax, 2,4 faizi Quba-Xaçmaz və 1,4 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyata alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Bakı şəhərində

(3,5%), Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunda (1,8%), Abşeron və Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonlarında (1,6%), Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda (1,3%), Aran iqtisadi rayonunda (1,2%), Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonunda (1,0%), Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda (0,8%) daha fəal olmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 94, Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 11, Abşeron və Lənkəran iqtisadi rayonlarının hər biri üzrə 7, Aran, Yuxarı Qarabağ və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonlarının hər biri və Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə 4, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu üzrə isə 2 statistik vahid ləğv edilmişdir.

Cədvəl 61

**Kiçik müəssisələrin iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.04.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Kiçik müəssisələrin ümumi sayına görə, %-lə	Statistik vahidlərin ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	110468	100,0	82,7
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9825	8,9	90,4
Mədənçıxarma sənayesi	770	0,7	87,9
Emal sənayesi	6381	5,8	89,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	113	0,1	35,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	280	0,2	51,2
Tikinti	11858	10,7	92,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	34105	30,9	95,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2331	2,1	85,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	2053	1,9	90,1
İnformasiya və rabitə	3048	2,8	89,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1527	1,4	87,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1544	1,4	84,0

Fəaliyyət növləri	01.04.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Kiçik müəssisələrin ümumi sayına görə, %-lə	Statistik vahidlərin ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	7904	7,1	87,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	5599	5,1	94,3
Təhsil	1923	1,7	46,5
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1297	1,2	65,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1399	1,3	71,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	18511	16,7	73,3

Göründüyü kimi, 2019-cu il aprelin 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə statistik vahidlərin ümumi sayının 82,7 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (30,9%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (16,7%), tikinti (10,7%) və kənd təsərrüfatı (8,9%) sahələrində yaradılmışdır.

Cədvəl 62

Kiçik müəssisələrin sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2019-cu il vəziyyətinə kiçik müəssisələrin sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
CƏMİ	110468	100,0
Bakı	65169	59,0
Abşeron iqtisadi rayonu	8379	7,6
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	5983	5,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3839	3,5
Lənkəran iqtisadi rayonu	5797	5,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	3518	3,2
Aran iqtisadi rayonu	13231	12,0
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1667	1,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	385	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1617	1,5
Naxçıvan Muxtar Respublikası	883	0,8

Kiçik müəssisələrin 59,0 faizi Bakıda, 12,0 faizi Aran, 7,6 faizi Abşeron, 5,4 faizi Gəncə-Qazax, 5,2 faizi Lənkəran, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2019-cu ilin aprelin 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 862 mini keçmişdir.

Cədvəl 63

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.04.2019-cu il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
CƏMİ	862755	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	225277	26,1
Mədənçıxarma sənayesi	737	0,1
Emal sənayesi	18252	2,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	65	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	311	0,0
Tikinti	6997	0,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	207721	24,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	93790	10,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	39606	4,6
İnformasiya və rabitə	6798	0,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1867	0,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	12921	1,5
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	14524	1,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3753	0,4
Təhsil	6435	0,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2789	0,3
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	11608	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	189697	22,0
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	19607	2,3

Hesabat dövründə hər altı fərdi sahibkardan beşi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 64

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

İqtisadi rayonlar	01.04.2019-cu il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
CƏMİ	862755	100,0
Bakı	262734	30,5
Abşeron iqtisadi rayonu	46756	5,4
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	118172	13,7
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	51039	5,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	85775	10,0
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	47011	5,5
Aran iqtisadi rayonu	175445	20,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	20187	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2493	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	26135	3,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	27008	3,1

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (30,5%), Aran (20,3%), Gəncə-Qazax (13,7%) və Lənkəran (10,0%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyatdan alınmışdır.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMI	676363	100,0	186392	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	164147	24,3	61130	32,8
Mədənçıxarma sənayesi	705	0,1	32	0,0
Emal sənayesi	15008	2,2	3244	1,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	60	0,0	5	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	286	0,0	25	0,0
Tikinti	6868	1,0	129	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	164835	24,4	42886	23,0
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	92540	13,7	1250	0,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	33682	5,0	5924	3,2
İnformasiya və rabitə	5598	0,8	1200	0,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1408	0,2	459	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	9347	1,4	3574	1,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	9688	1,4	4836	2,6
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2490	0,4	1263	0,7
Təhsil	2282	0,3	4153	2,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1705	0,3	1084	0,6
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	10250	1,5	1358	0,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	140865	20,8	48832	26,2
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	14599	2,2	5008	2,7

Fərdi sahibkarların 78,4 faizini kişilər, 21,6 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 27,1 faizini, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət sahəsində 25,7 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,6 faizini təşkil edir.

Cədvəl 66

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların
cins üzrə bölgüsü**

İqtisadi rayonlar	Kişilər		Qadınlar	
	sayı	%	sayı	%
CƏMİ	676363	100,0	186392	100,0
Bakı	201988	29,9	60746	32,6
Abşeron iqtisadi rayonu	37201	5,5	9555	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	87523	12,9	30649	16,4
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	40109	5,9	10930	5,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	66355	9,8	19420	10,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	37118	5,5	9893	5,3
Aran iqtisadi rayonu	143552	21,2	31893	17,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	16673	2,5	3514	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1990	0,3	503	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	22103	3,3	4032	2,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	21751	3,2	5257	2,8

Sahibkar qadınların 32,6 faizi Bakıda, 17,1 faizi Aran, 16,4 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (23,1%), Gəncə-Qazax (25,9%) və Lənkəran (22,6%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

Əhalinin gəlirləri

2019-cu ilin yanvar-mart aylarında ölkə əhalisinin gəlirləri əvvəlki ilə nisbətən nominal ifadədə 5,5 faiz artaraq 12590,6 milyon manat təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər 1275,7 manat olmuşdur.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 11567,3 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 67

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	12590,6	105,5
hər nəfərə, manat	1275,7	104,6
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	11567,3	105,5
hər nəfərə, manat	1172,0	104,6

Əməkhaqqı

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlarla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,6 faiz artaraq 554,9 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft sektorunda 2824,9 manat, qeyri-neft sektorunda 501,7 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 446,5 manat, özəl müəssisələrdə isə 696,7 manat olmuşdur.

Cədvəl 68

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında iqtisadi fəaliyyət
və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal
əməkhaqqı (manat)**

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	554,9	446,5	696,7
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	280,3	211,1	362,7
Mədənçıxarma sənayesi	2 781,4	1 336,3	3 705,5
Emal sənayesi	583,8	672,0	565,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	599,7	597,9	673,6
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	364,2	315,8	774,8
Tikinti	712,4	582,2	771,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	391,2	423,3	391,1
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	797,5	790,5	811,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	545,6	715,8	539,2
İnformasiya və rabitə	891,0	629,3	1 252,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 479,9	1 434,6	1 490,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	478,9	366,5	593,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 089,5	412,6	2 180,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	548,9	552,3	545,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	589,8	612,9	212,8
Təhsil	387,7	382,2	581,2
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	250,1	236,7	360,0
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	302,3	256,4	938,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	599,1	572,5	602,7

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

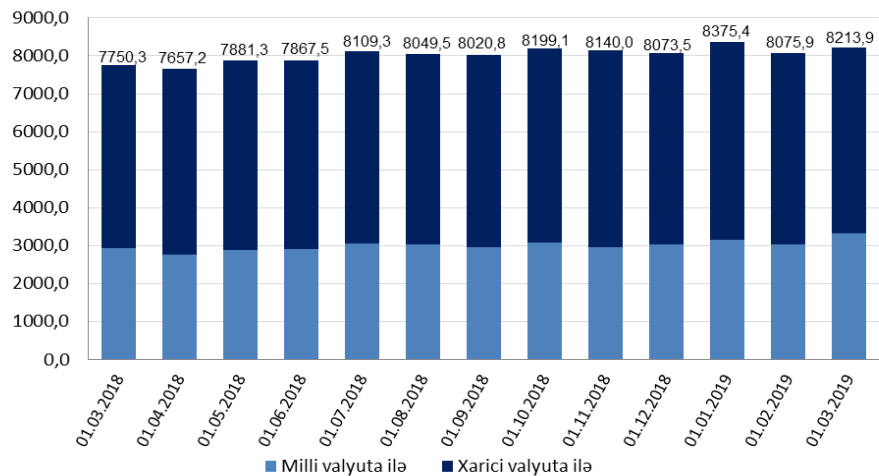
Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2019-cu il mart ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,0 faiz artaraq 8213,9 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 59,4 faizi xarici, 40,6 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur. Milli valyutada olan əmanətlər ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 13,5 faiz, xarici valyutada əmanətlər isə 1,4 faiz artmışdır.

Cədvəl 69

Əhalinin əmanətləri

	2019-cu il martın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8213,9	106,0
o cümlədən:		
milli valyutada	3331,4	113,5
xarici valyutada	4882,5	101,4

Qrafik 33

Əhalinin əmanətləri, mlyn. manat

Mart ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya-1,92 (1,93) manata, 100 Rus rubluna 2,61 (2,58) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə üzrə əhalinin sayı ilin əvvəlindən 13204 nəfər və ya 0,1 faiz artaraq 2019-cu il mart ayının 1-i vəziyyətinə 9994661 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 70

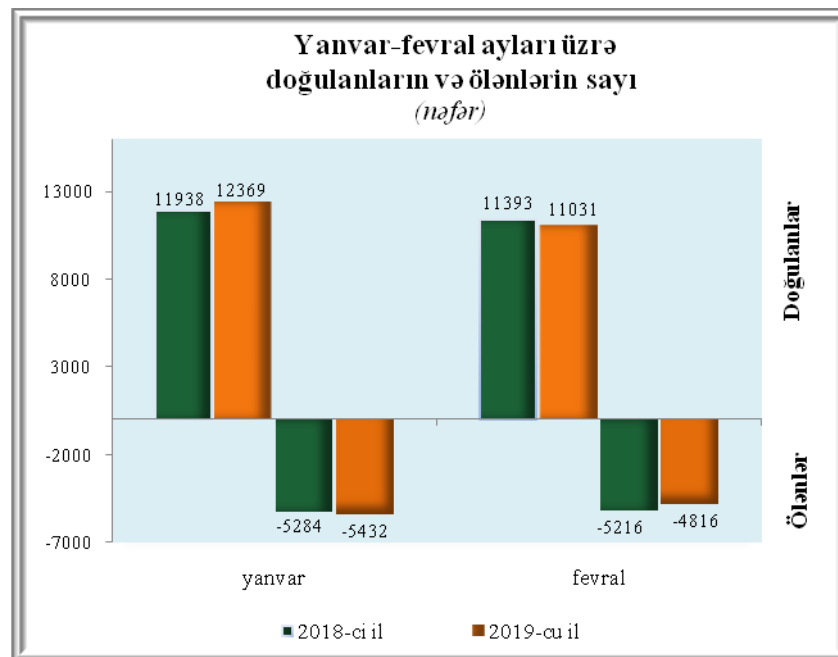
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - fevral					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2019	2018	artım (+) azalma (-)	2019	2018	2019-cu il 2018-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	13152	12831	+321	8,3	8,1	102,5
doğulanlar	23400	23331	+69	14,7	14,7	100,0
ölənlər	10248	10500	-252	6,4	6,6	97,0
Nikahlar	8237	8065	+172	5,2	5,1	102,0
Boşanmalar	2718	2383	+335	1,7	1,5	113,3

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin ilk iki ayı ərzində 23400 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dəyişməyərək eyni səviyyədə (14,7) qalmışdır. Doğulan körpələrin 53,5 faizi oğlan, 46,5 faizi isə qız uşaqlarıdır. Körpələrin 516-sı əkiz, 15-i isə üçəm doğulmuşdur.

Qrafik 34

2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ölkədə 10248 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bu göstərici azalaraq 6,6-dan 6,4-ə enmişdir.

Bu ilin ilk iki ayında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 8237 nikah və 2718 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə 2018-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nikahların sayı 5,1-dən 5,2-yə, boşanmaların sayı isə 1,5-dən 1,7-yə qədər artmışdır.

Cari ilin yanvar-fevral ayları ərzində Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün Azərbaycana 278 nəfər gələn, Azərbaycandan isə 226 nəfər gedən qeydə alınmış, ölkə üzrə miqrasiya saldosu müsbət 52 nəfər təşkil etmişdir.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri

Tahir Budaqov

Ə L A V Ə L Ə R

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2018-ci il
2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,5	117,2	105,5	102,4
yanvar-fevral	101,4	116,3	104,7	102,5
yanvar-mart	102,0	118,8	104,0	102,6

2019-cu il
2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	103,4	99,9	101,7	102,7
yanvar-fevral	104,6	103,9	101,9	102,6
yanvar-mart	104,4	106,1	102,1	102,7

**2019-cu ilin yanvar-mart aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2019-cu ilin yanvar- mart aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	420,0	109,5
Xəstəxanalar, çarpayı	260	-
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	35	2,3 d.
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	1170	2,6 d.
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	200	-
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	2699,7	91,0
ondan məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə	1735,9	78,5
xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə	712,9	124,4
yaşayış evlərinin tikintisinə	250,9	136,6
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir - cəmi	1909,4	86,2

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2014			
Yanvar	2 703,3	1 301,6	8 630,5
Aprel	2 718,9	1 304,9	8 852,8
İyul	2 724,1	1 306,0	8 841,2
Oktyabr	2 721,4	1 305,4	8 767,5
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4
2019			
Yanvar	2 658,8	1 279,1	8 304,1
Aprel	2 672,7	1 284,8	8 563,7

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	50 898,9	49 853,9	102,1
o cümlədən:			
Dəmir yolu	3 531,1	3 263,1	108,2
Dəniz	1 544,8	2 129,0	72,6
Hava	45,3	50,8	89,2
Boru kəməri	15 609,5	14 921,1	104,6
neft kəməri	10 005,4	10 124,0	98,8
qaz kəməri	5 604,1	4 797,1	116,8
Avtomobil	30 168,2	29 489,9	102,3

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	22 718,3	22 578,1	100,6
o cümlədən:			
Dəmir yolu	1 186,8	1 041,1	114,0
Dəniz	846,0	1 118,4	75,6
Hava	213,4	225,3	94,7
Boru kəməri	16 578,1	16 386,8	101,2
neft kəməri	14 587,9	14 795,1	98,6
qaz kəməri	1 990,2	1 591,7	125,0
Avtomobil	3 894,0	3 806,5	102,3

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	460 746,7	454 945,8	101,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	717,3	614,2	116,8
Dəniz	3,9	2,7	144,4
Hava	477,7	475,9	100,4
Metro	55 634,2	56 440,3	98,6
Avtomobil	403 913,6	397 412,7	101,6
avtobus	387 707,0	381 601,4	101,6
taksi	16 206,6	15 811,3	102,5

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2019-cu ilin yanvar-mart aylarında	2018-ci ilin müvafiq dövründə	2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	7 321,8	7 726,8	94,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	107,0	106,8	100,2
Dəniz	1,7	1,3	130,8
Hava	803,4	1 294,5	62,1
Metro	613,9	622,8	98,6
Avtomobil	5 795,8	5 701,4	101,7
avtobus	5 435,7	5 350,1	101,6
taksi	360,1	351,3	102,5

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2018		2019	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2794,6	102,4	2898,5	102,7
Fevral	2520,3	102,6	2616,6	102,5
Mart	3176,8	103,0	3328,0	102,9
I rüb	8491,7	102,6	8843,1	102,7
Aprel	2397,1	101,9		
May	2808,9	102,1		
İyun	3448,2	102,9		
II rüb	8654,2	102,7		
Yanvar- iyun	17145,9	102,5		
İyul	2936,4	103,0		
Avqust	2884,1	103,7		
Sentyabr	3191,7	102,6		
III rüb	9012,2	103,1		
Yanvar- sentyabr	26158,1	102,7		
Oktyabr	3315,4	102,6		
Noyabr	2963,3	104,3		
Dekabr	4653,2	104,9		
IV rüb	10931,9	104,3		
İllik	37090,0	103,0		

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə
dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2018				
Yanvar	1411,4	101,7	1383,2	103,0
Fevral	1279,9	101,8	1240,4	103,4
Mart	1612,8	102,6	1564,0	103,4
I rüb	4304,1	102,0	4187,6	103,3
Aprel	1162,0	101,5	1235,1	102,3
May	1392,6	101,3	1416,3	102,9
İyun	1640,3	102,2	1807,9	103,5
II rüb	4194,9	101,8	4459,3	103,0
Yanvar- iyun	8499,0	101,9	8646,9	103,1
İyul	1522,1	102,4	1414,3	103,7
Avqust	1511,3	104,6	1372,8	102,8
Sentyabr	1601,5	101,1	1590,2	104,2
III rüb	4634,9	102,6	4377,3	103,6
Yanvar – sentyabr	13133,9	102,1	13024,2	103,3
Oktyabr	1646,5	102,4	1668,9	102,7
Noyabr	1492,3	104,1	1471,0	104,5
Dekabr	2365,7	104,4	2287,5	105,3
IV rüb	5504,5	103,8	5427,4	104,2
Yanvar dekabr	18638,4	102,5	18451,6	103,4
2019				
Yanvar	1456,0	102,4	1442,5	103,1
Fevral	1325,3	102,1	1291,3	102,9
Mart	1690,8	102,5	1637,2	103,3
I rüb	4472,1	102,4	4371,0	103,1

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2018-ci il		2019-cu il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	97 479,7	103,5	101 995,5	103,6
Fevral	95 550,8	103,8	100 335,0	103,4
Mart	109 424,1	104,1	114 777,0	103,1
I rüb	302 454,6	103,8	317 107,5	103,4
Aprel	93 079,6	104,6		
May	115 707,6	106,8		
İyun	141 021,6	106,0		
II rüb	349 808,8	105,9		
Yanvar-iyun	652 263,3	104,8		
İyul	126 193,7	106,9		
Avqust	127 431,2	115,3		
Sentyabr	123 713,8	102,9		
III rüb	377 338,7	108,2		
Yanvar-sentyabr	1 029 602,1	106,0		
Oktyabr	139 489,4	107,7		
Noyabr	145 140,7	109,2		
Dekabr	219 063,2	109,4		
IV rüb	503 693,3	108,9		
İllik	1 533 295,4	106,8		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2018-ci il		2019-cu il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	737,5	101,3	768,7	100,8
Fevral	536,7	101,5	558,9	100,4
Mart	729,9	101,9	765,0	101,1
I rüb	2 004,1	101,7	2 092,6	100,8
Aprel	536,3	102,9		
May	635,1	104,4		
İyun	730,7	102,8		
II rüb	1 902,1	103,3		
Yanvar-iyun	3 906,2	102,5		
İyul	759,3	103,7		
Avqust	770,5	103,6		
Sentyabr	850,5	101,0		
III rüb	2 380,3	102,7		
Yanvar-sentyabr	6 286,5	102,6		
Oktyabr	830,5	103,4		
Noyabr	827,9	103,4		
Dekabr	1 186,8	104,0		
IV rüb	2 845,2	103,8		
İllik	9 131,7	103,0		

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında Azərbaycanın tərəfdaş
ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri***

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	5317941,5	2165812,0	3152129,5
o cümlədən:			
İtaliya	1239616,1	52223,7	1187392,4
Türkiyə	471377,0	196634,2	274742,8
Rusiya Federasiyası	340512,1	251776,2	88735,9
Almaniya	325812,5	85164,6	240647,9
İsveçrə	295737,8	275146,8	20591,0
İran İslam Respublikası	191296,5	181320,6	9975,9
Çin	187583,7	181089,7	6494,0
Hindistan	162870,9	23702,0	139168,9
İspaniya	157474,5	9484,5	147990,0
Kanada	149497,0	125372,2	24124,8
Portuqaliya	145900,5	1648,9	144251,6
Gürcüstan	127067,9	9448,9	117619,0
Avstriya	122591,7	5165,8	117425,9
Fransa	121574,5	40940,4	80634,1
Çexiya	114068,2	5652,0	108416,2
Ukrayna	108340,1	65503,6	42836,5
Amerika Birləşmiş Ştatları	97012,4	92391,0	4621,4
İsrail	85514,7	8998,5	76516,2
Yunanıstan	85162,8	978,6	84184,2
Avstraliya	80639,4	80630,4	9,0
Birləşmiş Krallıq	72437,2	33953,3	38483,9
Vyetnam	63884,2	6382,2	57502,0
Belarus	59175,1	55854,9	3320,2
Tailand	50975,7	6607,3	44368,4
Norveç	47369,9	47193,7	176,2
Digər ölkələr	414449,1	322548,0	91901,1

*Gömrük məlumatı

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2019-cu il			2018-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	257,0	-135,8	392,8	348,9	-200,9	549,8
Fevral	729,3	-147,0	876,3	409,6	-82,3	491,9
Mart				405,5	-165,8	571,3
I rüb				1164,0	-449,0	1613,0
Aprel				1462,1	-75,0	1537,1
May				889,1	-120,7	1009,8
İyun				486,7	-85,3	572,0
II rüb				2837,9	-281,0	3118,9
I y/illik				4001,9	-730,0	4731,9
İyul				968,9	-156,8	1125,7
Avqust				1045,0	-141,1	1186,1
Sentyabr				353,2	-223,1	576,3
III rüb				2367,1	-521,0	2888,1
9 aylıq				6369,0	-1251,0	7620,0
Oktyabr				348,7	-167,5	516,2
Noyabr				905,2	-106,8	1012,0
Dekabr				370,7	-198,7	569,4
IV rüb				1624,6	-473,0	2097,6
İllik				7993,6	-1724,0	9717,6

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında		2018-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, ton	25915,9	21714,9	1,6 d.	127,2
Təzə meyvə, ton	52122,7	53526,2	127,2	130,2
Kartof, ton	260,2	110,2	72,4	71,5
Çay, ton	228,9	1443,5	118,9	115,8
Bitki yağları, ton	931,9	874,9	104,4	89,8
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	216,5	225,1	64,5	66,9
Şəkər, ton	4879,6	2203,5	115,5	91,3
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	685,9	966,4	116,8	89,1
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	1099,5	1360,5	80,5	74,6
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	71,5	858,3	108,5	103,6
Tütün, ton	1064,2	2529,5	119,0	80,5
Bentonit gili, ton	26309,4	1495,9	130,6	129,8
Xam neft, min ton	5781,8	2603955,6	1,6 d.	142,5
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	5325,4	2340423,8	99,8	93,7
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, ton	38640,4	23311,1	30,4	37,5
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, ton	52066,4	24648,4	57,7	55,1
Maye qaz, ton	12465,2	2325,4	68,4	88,2
Təbii qaz, mlyn. kub metr	2019,6	212357,7	9,4 d.	7,1 d.
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	2331,2	279126,9	130,8	123,7
Neft koksu, ton	34823,8	3404,4	89,4	145,5
Polietilen, ton	18073,0	15033,7	95,2	81,2
Pambıq lifi, ton	17751,6	25913,4	2,9 d.	2,6 d.
Pambıq ipliği, ton	1529,8	3670,9	109,3	107,9
Qara metallardan borular, ton	2665,8	2108,6	34,2	33,0
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	3198,2	1318,4	2,4 d.	2,5 d.
Emal olunmamış alüminium, ton	5413,6	10509,8	107,6	104,8

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında		2018-ci ilin yanvar-fevral aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	1558,7	4660,8	108,9	110,5
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	6874,8	7098,3	2,1 d.	2,0 d.
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	1797,7	9218,2	105,4	93,3
Kartof, ton	42649,2	10582,5	138,6	1,7 d.
Təzə tərəvəz, ton	3301,1	1903,3	94,4	99,9
Təzə meyvə, ton	20857,7	20255,3	93,6	112,8
Çay, ton	1936,2	7254,5	80,4	76,6
Buğda, min ton	249,9	55438,8	116,1	146,5
Bitki yağları, ton	24500,6	17862,3	113,9	95,6
Xam şəkər və şəkər, ton	55785,7	20809,5	3,3 d.	2,8 d.
Siqaretlər mln. ədəd	955,2	15428,6	124,4	141,0
Sement və sement klinkerləri, ton	5488,5	1101,9	52,8	52,5
Mineral gübrələr, ton	68424,5	21210,2	1,7 d.	1,7 d.
Polietilen, ton	6261,2	7450,8	123,8	108,0
Rezin şinlər, min ədəd	262,0	9817,7	85,9	117,9
Polad prokatı, ton	44551,3	31647,9	101,3	105,8
Qara metallardan çubuqlar, ton	17196,1	9456,9	100,9	93,1
Qara metallardan küncüklər, ton	7151,3	5095,0	134,5	113,3
Qara metallardan borular, ton	23850,1	38311,5	75,3	52,1
Məişət kondisionerləri, ədəd	10955	3165,9	2,0 d.	145,8
Məişət soyuducuları, ədəd	2387	780,4	73,6	74,7
Paltaryuyan maşınlar, ədəd	23242	5038,6	78,3	115,6
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, ədəd	82694	10594,4	149,1	146,3
Minik avtomobilləri, ədəd	4707	57511,2	2,5 d.	2,1 d.
Avtobuslar, ədəd	37	1326,5	3,4 d.	2,2 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	397	5813,4	2,2 d.	2,4 d.
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	104,8	9193,7	135,3	95,8

Cədvəl 86

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Taciki- stan	Türk- mənistan	Özbəki- stan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	103,0	105,2 ¹⁾	100,8	104,1 ¹⁾	104,9	104,0 ¹⁾	102,3 ¹⁾	107,3 ¹⁾	103,0	105,1 ¹⁾	103,3 ¹⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	104,6	101,9	100,9	102,7	112,2	100,4 ²⁾	102,6	114,2	104,6	107,2	97,5
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	103,9	99,0	107,1	108,6	100,7	100,3	109,5	102,1	103,9		110,3
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	90,7	121,6	96,9	104,2	100,7	112,3 ¹⁾	104,3 ¹⁾	116,1	90,7		
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	102,7	104,9	94,8	101,7	92,1 ³⁾	96,6	100,8	101,8	102,7		93,1
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,6	108,3	105,1	104,0	104,7		101,8	108,4	102,6		106,8
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	105,7	110,1	107,4	103,3	107,8	107,6 ¹⁾⁴⁾	102,3	138,5	105,7		107,4
İstehlak qiymətlərinin indeksi	101,9	101,3	106,0	105,0	99,8	102,3	105,1	106,0	101,9	113,2	109,0
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	105,1 ⁵⁾		113,5 ²⁾						105,1 ⁵⁾		
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	103,8 ⁵⁾								103,8 ⁵⁾		
Sərəncamda qalan real gəlirlər	103,2 ⁵⁾		107,2 ²⁾						103,2 ⁵⁾		
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı	107,2 ²⁾	104,9*	114,1	111,5*	104,8 ²⁾	113,2 ¹⁾	106,1*	113,5	107,2 ²⁾	125,0 ¹⁾	
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı				100,2*			96,0*				
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	65,6	94,1	65,9	109,5	127,8	82,8	99,9	95,9 ²⁾	65,6		95,6*

...ardı

**2019-cu ilin yanvar-fevral aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Taciki- stan	Türk- mənistan	Özbəki- stan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə) ¹⁾ -cəmi	132,3 ⁶⁾	88,4	97,7 ²⁾	128,7 ²⁾	84,6 ²⁾	106,4 ²⁾	88,8 ⁷⁾	81,8		118,4 ²⁾	109,2 ²⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	183,2	97,4	98,6	110,7	84,4	85,7	90,8	72,0		135,8	89,2
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	130,0	85,5	96,8	132,2	84,9	110,1	88,5	90,5		115,1	112,2
İdxal (faktiki qiymətlərlə) ¹⁾ -cəmi	117,7 ⁶⁾	94,4	93,9 ²⁾	103,1 ²⁾	93,6 ²⁾	99,5 ²⁾	98,7 ⁷⁾	101,3		142,2 ²⁾	100,7 ²⁾
o cümlədən											
MDB dövlətlərinə	81,4	93,0	91,1	102,2	100,5	113,9	96,2	101,1		108,6	88,9
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	137,3	95,2	99,4	103,9	90,1	94,7	99,1	101,6		171,7	104,7

¹⁾ 2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən

²⁾ 2019-cu ilin yanvarı 2018-ci ilin yanvarına nisbətən

³⁾ Yüklənmiş yüklər

⁴⁾ Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁵⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən

⁶⁾ 2019 -cu ilin yanvarı 2018-ci ilin yanvarına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁷⁾ 2019 -cu ilin yanvarı 2018-ci ilin yanvarına nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.

* Qiymətləndirmə

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərlə ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni maddi işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusişdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istifadə olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sənaye istehsalı indeksi - dəyər ifadəsində sənaye məhsulunun həcmnin dəyişməsinin dinamikasını xarakterizə edir. Sənaye statistikasında tətbiq edilən metodologiyaya görə, artım (azalma) sürətləri məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı aqreqasiya zamanı çəkilər sistemində dəyər ifadəsində “əlavə dəyər” göstəricisi istifadə olunur.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə

və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi

vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitariya qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvəli, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxildir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitariya kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar,

yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması, balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sənişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sənişinlərin sayını əhatə edir. Sənişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sənişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sənişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sənişin dövriyyəsi – sənişindəşına nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə xarakterizə edir və sənişin-kilometrlə ölçülür. Sənişin dövriyyəsi daşınmış sənişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun (vergilər və digər sosial ödəmələr daxil olmaqla) faktiki işləmiş işçilərin sayına (sosial, habelə ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhəlinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatı alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı

məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti-quraşdırma işlərində istehsalçı qiymətləri indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikasının sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti-quraşdırma işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma qiymətləri indeksi - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma qiymətləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə: yükün növünə, göndərmənin

ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma qiymətlərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Pensiyaçılar - Azərbaycan Respublikasının “Əmək pensiyaları haqqında” Qanununda nəzərdə tutulmuş şərtlər daxilində hesabat ilinin əvvəlinə yaşa, əlilliyə və ya ailə başçısının itirilməsinə görə hər ay pul vəsaiti şəklində maddi təminat alan şəxslərdir.

Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği - təyin olunmuş aylıq pensiyaların ümumi məbləğini sosial müdafiə orqanlarında qeydiyyatda olan pensiyaçıların sayına bölməklə müəyyən edilir.

Yaşa və əlilliyə görə əmək pensiyası baza, sığorta və yığım hissəsindən, ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası isə baza və sığorta hissəsindən ibarətdir.

Sosial müavinətlər - Azərbaycan Respublikasının “Sosial müavinətlər haqqında” Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada ayrı-ayrı kateqoriyalardan olan şəxslərə sosial yardım göstərilməsi məqsədilə aylıq və ya birdəfəlik ödənilən pul vəsaitidir.

Ünvanlı dövlət sosial yardımı - aztəminatlı ailələrə dövlət tərəfindən göstərilən pul yardımudur.

Aztəminatlı ailə - orta aylıq gəliri hər bir ailə üzvü üçün ehtiyac meyarı məcmusundan aşağı olan ailədir.

Ehtiyac meyarı - əhalinin əsas sosial-demoqrafik qrupları üzrə yaşayış minimumundan asılı olaraq ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsi ilə birgə hər il üçün təsdiq olunan həddir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu

ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda

əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə görə hesablanır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.